

l'altra mirada

Número 41 - juliol 2015

Emili Darder
fundació

ATENEU
PERE MASCARÓ

02	Editorial
03	L'esperança i la complexitat Josep Valero
05	Les celebracions del Tricentenari Mateu Morro
07	El cavall de Troia del TTIP Maties Bennàssar
08	Al Consell de Mallorca també arriba el canvi Miquel Rosselló
09	Situació política al Consell de Menorca Oriol Baradad
10	Un Consell d'Eivissa inaudit Maurici Cuesta
11	El pla estratègic de l'Ateneu Josep Valero
13	L'associació Mercat Social Illes Balears Miquel Rosselló
14	L'Altra Mirada supera el número 40 Miquel Rosselló
15	La realitat territorial del centralisme espanyol Josep Valero
17	Ens ha deixat en Jaume Adrover Lila Thomàs i Andreu
18	El suïcidi d'Europa Gabriel Martí Borràs
19	L'entrevista Joan Carrero Saralegui
25	Trinxera municipal: Mallorca Miquel Rosselló
26	Trinxera municipal: Menorca Oriol Baradad
25	Trinxera municipal: Eivissa Maurici Cuesta
28	Carme Castells Walking on words Maties Garcies
29	Fora botiflers, fora galls Pere Sampol
30	Poesia de revolta Miquel Àngel Llauger
31	Nou converses amb Josep Massot i Muntaner David Ginard

índex

editorial

Grècia: democràcia i dignitat

David Abril

Portaveu parlamentari de MÉS per Mallorca

Malgrat la tremenda ofensiva mediàtica, financera i política, Grècia ens ha donat aquests dies una gran lliçó de democràcia i dignitat amb el seu referèndum, i el triomf inqüestionable de l'OXI (no), que representa sobretot una palanca per canviar les regles del joc, a partir de plantejar una simple pregunta i compartir-la amb el poble: té sentit seguir així? És irresponsable que els representats polítics demanin opinió als seus votants, als seus conciutadans i ciutadanes? És clar que no! És la norma més bàsica de la democràcia, que no entén de taules de la llei basades en la doctrina, i sí en la raó, i en una raó que si no és humanitzada, no té cap sentit.

Costa d'entendre que una part important de gent que es considera progressista no vegi, pel que fa a la crisi grega, més enllà de les regles del joc marcades per la troika. Grècia és un poble ofegat, que sí: en el passat ha tengut governs que han malgastat i han endeutat el país, però allò que no podem obviar és la naturalesa del deute, que en la seva major mesura és deute amb els bancs francesos i alemanys, encantats de què Grècia fos el país de la UE amb major despesa militar, contreta amb empreses armamentístiques franceses i germàniques. Un petit detall que mai no apareix a les reflexions ni les informacions sobre el que està passant a Grècia. Com també és fàcil dir que “nosaltres” també som creditors de Grècia, oblidant que allò que realment s'ha rescatat, com a Espanya, ha estat la banca i amb ella, les oligarquies. El poble grec no ha vist ni un euro, d'aquest presumpte “rescat”.

Per altra banda, Grècia ha mirat de respectar els acords amb la UE i la troika, i això no sols no ha servit per altra cosa que empobrir encara més i de manera alarmant la seva població, sinó que el deute s'ha incrementat fins a un punt del tot insostenible. Tot i això, el jove govern de Syriza, amb Tsipras i el ja dimitit Varoufakis al capdavant, no és que hagi demanat res radical, ni hagi incomplert cap compromís amb la UE: només demanen reestructurar el seu deute. Quins radicals! Com fariem qualsevol de nosaltres, a nivell particular, en una situació de fallida. I els han respost (Merkel primer) que no pot ser: i no pot ser no per solidaritat amb la resta de països de la UE, sinó perquè això es considera una insubordinació a les regles del joc marcades per la troika i el món de les finances. Significaria reconèixer que les coses se poden fer d'una altra manera, sense imposicions.

El més preocupant de tot això és la deriva profundament antidemocràtica de la UE, embarcada en una autèntica croada contra el referèndum convocat pel parlament grec per veure què troba la gent que s'ha de fer davant la negativa a reestructurar el deute. Acusen un govern elegit fa pocs mesos d'haver enganat el seu poble i les institucions europees, quan l'únic que han fet és representar de la millor manera possible la voluntat d'un poble castigat per l'austericidi. L'exercici de la seva sobirania gairebé es considera un crim de guerra, en aquesta Europa tan humanitària que deixa morir milers de persones cada any a les seves portes.

Enlloc de recrear-nos en el seu drama i la seva ofensiva voluntat de supervivència, allò que hauríem de fer és demanar-nos com així a cap altre país de la UE, inclòs el nostre, cap poble no surt al carrer a defensar el seu govern, com sí ha passat a Grècia reiteradament: places plenes de gent defensant els seus governants! Talment aquí! Potser resulti que allà on només veim insubordinació sigui on torna renéixer la democràcia, ben desapareguda del projecte europeu. Potser enlloc d'atacar Grècia els hauríem d'aplaudir, i redreçar les nostres frustracions cap a qui realment treu profit dels mals del poble grec, i dels nostres: les elits polítiques i econòmiques que només miren per elles, i que estan enfonsant el projecte europeu, que serà social o democràtic, o no serà. El no de Grècia és un enorme SÍ a una altra Europa, de les persones i els pobles.

EQUIP DE REDACCIÓ

Disseny i maquetació

Alexandre Charles Rolland

Pàgina Web

Guillem Solivelles

Consell de redacció:

- Maria Salleras Juan

- Llorenç Carrió Crespi

- Nanda Ramon Tous

- Joan Lòpez Casasnovas

- Gabriel Pérez Alzina

- Lila Thomàs Andreu

- Miquel Rosselló del Rosal

- Pere Sampol Mas

- Mahécor Mbengue

- Josep Valero González

l'ull crític

L'esperança i la complexitat, presents en el debat de la investidura

Josep Valero
de l'Ateneu Pere Mascaró

Ja s'ha constituït el nou govern de les Illes Balears. Amb 34 vots a favor, 3 abstencions i 22 vots en contra. Una majoria sòlida per intentar fer avançar polítiques d'esquerres. Però darrera aquesta més que suficient majoria aritmètica, no hi ha situacions polítiques còmodament estables.

El Partit Socialista es veu obligat a accelerar el seu perfil esquerrà atès els resultats electorals. Per molts dels seus dirigents i militants, fins i tot els pot resultar agradable. Tenen uns compromisos d'actuació consensuats amb la resta de partits d'esquerra. Però aviat els hi arribaran les pressions dels poders fàctics des de tots els costats. Els illencs i especialment els estatals. No actuaran per impedir la bufada de la trompeta, sinó volent modular la intensitat de la sordina. En principi des de la subtilitat. Després...ja es veurà. El futur del partit es pot jugar en la manera d'afrontar aquestes pressions i en la seva manera de relacionar-se amb els socis de govern i de programa.

MÉS per Mallorca ha presentat un discurs clar, concret i amb prioritats ben definides. Des del principi ha apostat per la participació de tots els integrants del Pacte en les responsabilitats de govern, i amb un repartiment equilibrat de les presidències de les principals institucions. Dissortadament sembla que les fórmules seran variades. Govern minoritari PSOE-MÉS amb suport extern de PODEM a la comunitat; govern a tres bandes amb presidència de Més al Consell de Mallorca; finalment ha estat possible un govern de MÉS Menorca-PODEM-PSOE, al Consell de Menorca, amb presidència per MÉS els dos primers anys i del PSOE els dos darrers; Govern PSOE i Podem-Guanyem al Consell d'Eivissa i presidència PSOE; govern de Gent per Formentera amb majoria absoluta al Consell de Formentera, que en el vot d'investidura tingué el vot favorable del PSOE i de Compromís amb Formentera. MÉS per Mallorca ha apostat clarament per l'opció de governar per intentar transformar. Amb noves formes i fomentant la participació ciutadana. Ja veurem si ho poden fer possible.

MÉS per Menorca ha decidit conformar un grup parlamentari propi, malgrat la coincidència política i programàtica amb MÉS per Mallorca. Els donarà la oportunitat de poder exigir més solucions per a les necessitats de Menorca i de recordar la especificitat d'una comunitat autònoma amb problemes afegits de doble i triple insularitat. La connectivitat aèria o la problemàtica dels trasllats obligats de malats i dels seus familiars fora de l'illa, ja es posaren de manifest en el debat d'investidura.

PODEM explicità que no dóna un xec en blanc al nou govern. Vol controlar el compliment dels acords des de fora del govern. No s'acaben de fiar del PSOE ni de la Presidenta Armengol. Han aconseguit la Presidència del Parlament i amb la mateixa estratègia que a la resta de l'estat, impedeixen els governs del PP, però a la vegada es distancien del PSOE de cara a la immediatesa de les properes eleccions generals. En les consultes internes sobre la participació o no en els governs locals, als consells i a l'autonòmic, totes han apostat per l'entrada als governs manco en el darrer. I malgrat no fos l'opció guanyadora que defensà la direcció, quasi un quaranta per cent va ésser favorable en la consulta a formar part del govern presidit per Armengol. Difícil cosa es donar suport a un govern, on molta gent progressista té posades moltes esperances, i a la vegada voler fer una oposició crítica quan trobin oportú. Prou dificultats burocràtiques té una gestió pròpia de govern, per damunt, fer-les encaixar amb un control extern de tipus polític. Entre tots hauran de trobar els mecanismes per no fer grinyolar les feines quotidianes de govern, ni que en surti perjudicada la credibilitat conjunta dels acords compromesos.

Gent per Formentera- PSIB també donà el seu vot favorable a la investidura, des de la seva adscripció al grup mixt. No són el vot decisiu que necessitaren les forces progressistes en altres ocasions. Però cal escoltar i aprendre de la seva experiència de gestió i resistència al govern de Bauzá en l'anterior legislatura. La triple insularitat s'ha de contemplar i tenir present en qualsevol proposta de govern. En el grup mixt tindran més oportunitat de fer-se escoltar, ja que en l'anterior legislatura, per una interpretació de la Mesa del Parlament, els obligaren a formar part del grup socialista.

Fins ara hem descrit les posicions dels grups que donaren suport a la investidura de Francina Armengol. De la resta de grups, cal diferenciar el PI de la posició de PP i Ciutadans.

El PI (Proposta per les Illes), amb la seva abstenció, va voler mostrar una política d'equidistància, d'acord amb la seva vocació d'ocupar un espai de centre polític. Una política que li ha duit a una estratègia de pactes municipals variada, en funció del tarannà local, dels plantejaments polítics o dels interessos personals d'alguns dels seus dirigents locals. ■■■

Amb un discurs correcte, amb propostes de país (moltes d'elles coincidents amb les formulades en els acords de govern del Pacte), intentant fer falca entre els socis del Pacte sobre el radicalisme de PODEM, l'abstenció és una posició intel·ligent d'una força que no ha estat convidada a formar part d'un pacte d'esquerres, però que pot ajudar molt en propostes lingüístiques, culturals o de millora de finançament. Sens dubte una força que cal tenir present i seguir al llarg de la legislatura.

El PP amb els seus 20 diputats s'estrenà com a força d'oposició i va votar no a la investidura. La seva portaveu va intentar introduir qualche ocurrència amb aparença d'enginy, per fer-se notar en el debat. Va aconsellar a la Presidenta no fer taula rasa de tot el que trobarà. Que hi ha moltes coses ben fetes. Va fer com l'ase que va dir al porc que era un orellut. «Acabar en la desastrosa herència rebuda» es degué poder gravar com una psicofonia prou repetida a la sala de Plens, especialment en torn al presencial cadàver polític de Bauzá. Com si no s'hagués adonat que hi ha hagut unes eleccions, ni demanar-se el per què les han perdudes, la agosarada (ja sia per joventut, ja sia per ignorància) portaveu del PP va oferir el seu partit per donar suport a la Presidenta, quan els socis radicals la deixin plantada en el sembrat. Des de les Illes sembla ara una extravagància. Però es segur que a la jove portaveu no se li ha ocorregut tota sola la gràcia. Ho deu haver sentit pels passadissos del seu «ben finançat» local. Després de les eleccions generals de novembre, és molt probable que aquest cantet, sigui el mantra dels poders fàctics: La gran coalició PP-PSOE per salvar Espanya. Esperem que no hi vulguin ficar també a les Illes Balears, per a tanta salvació!

Finalment el patètic Pericay, com el definiren alguns comentaristes del debat, va insistir amb les seves fòbies anticatalanistes. Ciutadans i els seus dos diputats es sumaren al no del Partit popular. Ciutadans segueix amb el perfil d'extrema dreta lingüística i social. Del seu pa en farà sopes.

Després del debat molta il·lusió i molta esperança. També molta consciència que les dificultats seran molt grans. Una d'elles que la unitat de les forces d'esquerres es voldrà bombardejar des de diferents camps, i no sempre des de les files adversàries. Hi ha gent que ja té ganes de dir que aquest govern no es suficientment d'esquerres i que cal pressionar-lo per a construir noves alternatives. A més a més, les necessitats objectives de la gent sempre seran superiors a les possibilitats reals de gestió, especialment pel mal finançament històric de la comunitat.

Cal governar una complexitat prou forta i complicada. I no sols des de la pura i mera gestió governamental. Haurà que governar fent política també des de fora de les institucions. Sempre ha estat així, però en el cas actual és més necessari que mai. Apoderar a la ciutadania suposa compartir amb ella l'apoderament des de la militància de base. Escoltar, sentir, pensar, dialogar, construir amb ella des del mateix carrer i a un altre àmbit, també des de les institucions de govern. Una feina prou complexa que exigirà de totes les forces polítiques d'esquerres una militància més activa que mai. S'han guanyat unes importants trinxeres i unes excel·lents posicions per afrontar importants canvis. Però la batalla per la justícia social, la vertadera democràcia i l'equitat, es juga a tots els nivells i no sols des de les institucions. **F**

Les celebracions del Tricentenari

Mateu Morro

2015 és l'any del Tricentenari. Les propostes culturals i activitats commemoratives que s'han dut i es duran a terme al llarg de tot l'any són moltes i diverses. Totes sortides des de baix, des de la gent, des dels grups culturals d'àmbit local. I en general, la recepció dels actes, quasi tots coordinats des de la “Comissió Cívica Tricentenari 1715-2015. Del Decret de Nova Planta al Dret a Decidir”, ha estat molt positiva. La gent hi assisteix, s'interessa, descobreix una història tancada a pany i clau. L'interès és real i la manca de suport, o més aviat la clara hostilitat, de banda de les institucions sota presidència conservadora, no ha aturat en cap moment la dinàmica participativa, sinó que l'ha multiplicat. El llistat de pobles que, d'una manera o l'altra, ja han participat als actes és llarg, i en les properes setmanes és ben segur que creixerà prou.

L'enorme interès que sorgeix de manera espontània davant els actes del Tricentenari no lleva que no s'estiguin posant de manifest les profundes mancances, pel que fa al coneixement de la pròpia història, de banda de la població mallorquina de totes les edats i condicions. En contra del que suposava J.R. Bauzá, l'acció de l'escola no és suficient, vist el context polític i cultural advers, per a fixar alguns elements centrals de la nostra autoidentificació col·lectiva. Per això la història pròpia segueix essent, a grans trets, una perfecta desconeguda. I fets tan transcendents com l'ocupació de banda de l'exèrcit filipista de les illes de Mallorca i Eivissa l'any 1715 són ignorats per complet. Espanya, ja se sap, hi ha estat sempre, per això una narració dels fets històrics que trenca el discurs essencialista dominant i explica com i quan es va produir la formació de l'estat unitari que hem patit els darrers tres-cents anys, té una enorme força sensibilitzadora. La història esdevé present si es lliga el que va passar el 1715 amb la nostra situació actual, que és el resultat de tot allò. Per això es fa necessària una acció pedagògica, que integri l'escola, els mitjans de comunicació i l'enteixinat associatiu, per aconseguir posar a l'agenda col·lectiva el fet de saber d'on venim i a on anam.

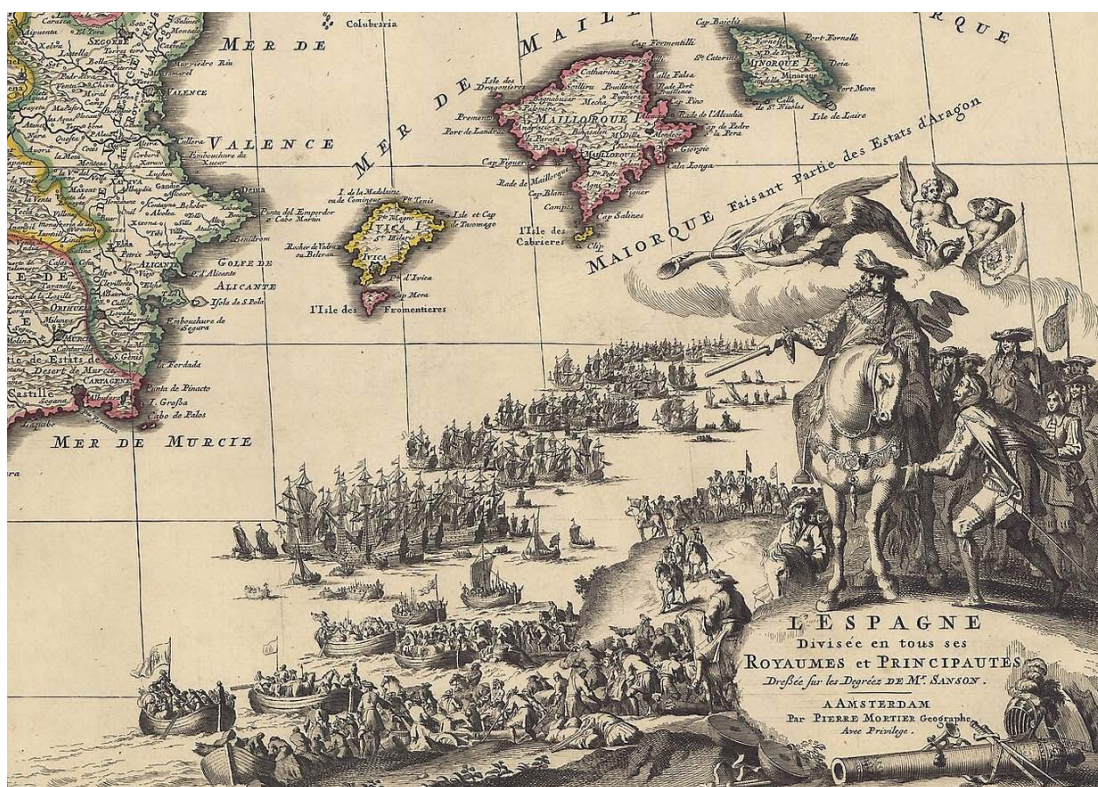
L'exèrcit espanyol, d'altra banda, celebra el III Centenari de la creació de la *Capitania General* de Balears. La celebració militar expressa que tot segueix igual, com el 1715, i que poc o res ha canviat. La destrucció violenta de les institucions del Regne de Mallorca, la imposició d'una llengua externa i la implantació d'un sistema tributari extractiu, és commemorat per les institucions de l'estat amb la mateixa intenció de fer actual la història passada que els que volem celebrar el Tricentenari de l'ocupació borbònica, però en una direcció contraposada.

De cop ens adonem d'on som en realitat. La desaparició d'un poder civil autònom del poder militar i el penós, i ben documentat històricament, comportament de les forces d'ocupació, amb allotjaments forçats i múltiples enfrontaments amb les autoritats civils, és obviat com si no tingués cap transcendència. La fundació d'un estat absolutista a partir d'una ocupació militar i la destrucció de les institucions electives i representatives del país és celebrat com un gran èxit, perquè és l'inici del que ara encara perdura. Tot plegat ens posa damunt la taula la baixa qualitat d'una democràcia que no ha estat capaç de rellegir la història des d'una clau favorable al pluralisme nacional, condició prèvia per a tota convivència perdurable.

Aquesta Espanya no es vol reinterpretar a ella mateixa en un sentit que la dugui a acceptar allò que és elemental en democràcia: la capacitat i el dret del poble a decidir. Si ho fos, Espanya obriria la porta a una aliança voluntària, lliure, de pobles iguals entre ells. És clar que això, avui per avui, és inimaginable i la diversitat, per a la mirada unidireccional del nacionalisme espanyol, és el gran enemic a abatre. Però mentre aquest integrisme essencialista pren força, potser indignat davant el qüestionament de l'estat unitari, per un altre cantó alimenta i multiplica la presa de consciència sobiranista o senzillament independentista. La famosa “experiència en comú” de tants de segles ençà, resulta que no ha estat de decisió voluntària i més aviat sembla que ha esdevingut un malson, un relat gens agradable i digne de ser oblidat com més aviat millor. ■■■

En tot cas, molt més important que les celebracions que recullen l'esperit dels vencedors, ens ha d'importar la commemoració feta des de l'òptica dels perdedors. Ernest Lluch va estudiar com un fil d'austriacisme persistent i purificat va perdurar, a vegades mig amagat, per a rebrotar en perspectives ideològiques o polítiques que, lluny d'enyoraments dinàstics, qüestionaren des de tots els punts de vista l'estat reaccionari i unitari creat per Felip V.

Fa temps que hom sospita que la pretesa “modernització” borbònica no va ser tal, sinó que es va tractar de la implantació del pitjor absolutisme europeu, sempre al servei de l'oligarquia dominant. Ves per on els resistents de Barcelona, de Mallorca i d'Eivissa, en la seva pluralitat social i ideològica, ja no són tan sols els defensors d'unes anacròniques institucions d'arrels medievals, sinó que se'ns mostren com els darrers defensors de les llibertats i del constitucionalisme pactista propi de la Corona d'Aragó. Sigui com sigui, el Tricentenari 1715-2015 és una gran oportunitat de fer justícia a un passat històric ignorat i recuperar la consciència del que hem estat, del que som i del que podem ser. Tant de bo que no passi de bades i que el debat social sigui com més obert millor, per tal que aquesta mirada cap endarrere ens serveixi per veure-hi més clar cap endavant. **F**

IMAGINA UN ALTRE MÓN...

DONA UNA PASSA...

I AJUDA'NS A CANVIAR-LO!...

Perquè no ens agrada el que hi ha

Totes i tots som importants

El treball col·lectiu fa més eficient el nostre esforç individual

ARA ÉS EL MOMENT !

**CAMPANYA EXTRAORDINÀRIA DE COL-LABORACIÓ AMB
LA FUNDACIÓ ATENEU PERE MASCARÓ!**

el poble
té la veu

I el cavall de Troia del TTIP arribà a Palma

Maties Bennàsar

El passat 20 de juny, es presentà al Parc de les Estacions de Palma, el gegant cavall de Troia que representa el TTIP (les sigles amb anglès del Tractat de lliure comerç i inversions,) que es negocia entre la Unió Europea i els Estats Units de Nordamèrica.

Aquest cavall inflable fa un llarg pelegrinatge europeu i sorgeix com una iniciativa de l'associació Amics de la Terra, per tal de conscienciar a la població de la perillositat d'aquest tractat i del silenci que envolta la seva negociació. Mallorca va esser una etapa més de la ruta europea del cavall, que partí al dia següent cap a Suïssa, després d'haver acabat el seu recorregut pels diferents indrets de l'estat espanyol.

El cavall de més de vuit metres d'alçada, estava acompanyat de dues carpes, a on les entitats que composen la plataforma anti-TTIP de Mallorca, repartien informació als transeünts, recollien signatures contra el tractat i oferien xerrades explicatives sobre cadascun dels apartats més polèmics del tractat. L'acte acabà a l'horabaixa amb una actuació musical.

Com tothom sap, el cavall de Troia es basa en la llegenda que explica com els grecs a l'assalt de la ciutat de Troia, i davant la forta defensa dels assetjats, deixaren un enorme cavall de fusta vora l'entrada de les murades i simularen la retirada del seu exèrcit. Una part del mateix estava amagat dintre del cavall.

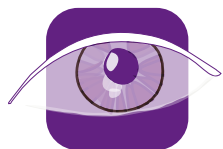
Els troians es cregueren que el cavall era un trofeu de guerra deixat per l'enemic i l'entraren dintre la ciutat, amb festa i bulla, com a senyal del reconeixement de la seva victòria. Al vespre els soldats amagats, obriren les portes de les murades i l'exèrcit invasor pogué derrotar a l'aparent inexpugnable Troia.

El gran cavall inflable que portava l'anagrama del TTIP, és una imatge prou didàctica del perill que suposa per a la Unió Europea la possible signatura del TTIP. Sota els suposats guanys del millor intercanvi comercial i de la "prosperitat" econòmica, s'amaguen tot un seguit de propostes de des-regulació dels drets laborals, mediambientals, de protecció alimentària, ús de transgènics, arbitratges de conflictes empresarials fora de les jurisdiccions ordinàries dels estats, bloqueig de les possibles mesures que puguin anar en contra del TTIP a les administracions públiques municipals i autonòmiques...En definitiva un torpede en tota la línia de flotació del nostre sistema democràtic.

No és casual que el silenci, l'ocultació, el bloqueig a la transparència, hagi estat la pauta d'actuació de la Comissió en tot el procés actual de negociació. Des de les diferents plataformes cíviques i des dels grups progressistes del Parlament Europeu, s'ha volgut incidir en la necessitat de conèixer i fer totalment públiques les negociacions. No pot ser que sols els lobbys empresarials hi fiquin cullerada en els termes acordats.

Finalment l'escàndol esclatà en el Ple del Parlament Europeu. Davant la gran quantitat d'esmenes presentades al Tractat, el president socialista Schultz, demanà l'ajornament del debat per possibilitar "tècnicament" l'agrupament d'esmenes. Els grups contraris al Tractat, volien que el debat es produís, per fer aprovar una resolució del Parlament contrària a com fins ara s'han duit les negociacions i els seus continguts. Per una majoria de dos vots, 183 a 181, la Cambra acceptà l'ajornament del debat. Més d'un milió de firmes ja han arribat a la cambra en contra del Tractat. Explica el per què de la divisió entre els grups parlamentaris favorables, especialment dolorosa en el cas del grup socialista.

La lluita seguirà en el procés parlamentari i en el carrer. Amagar-la ja no és possible. Guanyar-la depèn també de nosaltres. **F**

què està passant?

Al Consell de Mallorca també arriba el canvi

Miquel Rosselló

President de l'Ateneu Pere Mascaró

Com ja vàrem veure al darrer número de l'*Altra Mirada* les eleccions al Consell de Mallorca també han suposat canvis profunds per aquesta institució.

El partit majoritari, el PP rebé un càstig molt important, passant de 19 a 10 consellers i d'un 46% a un 27%. Perd quasi 20 punts percentuals.

El PSOE també baixa passant de 10 a 7 consellers i d'un 23% a un 17%, més de 5 punts.

MÉS passa de 4 a 6 consellers i d'un 10% a un 17%. Puja set punts. Així mateix irromp al Consell *Podemos* amb 5 consellers i un 14%, el PI amb 3 consellers i un 9% i *Ciudadanos* amb 2 consellers i un 7%.

Una quiniela que no va endevinar cap enquesta i que ningú se la podia ni imaginar fa un any. En definitiva les polítiques del PP que va dur fems de fora Mallorca, que va incomplir l'Estatut d'Autonomia impeding les transferències que aquest atorga al Consell de Mallorca i l'obstinació de la seva Presidenta Maria Salom de deixar aquesta institució en no res, preparada per la seva desaparició han sigut radicalment contestades per la ciutadania.

Després d'unes negociacions que han estat, sembla ésser molt tranquil·les, el Consell ja té nou Govern. Un Govern presidit per Miquel Ensenyat de MÉS, amb una vicepresidència per Xisco Miralles del PSOE i una altra per Jesús Jurado de *PODEMOS*. Un Govern doncs en el qual hi participen les tres formacions polítiques de l'esquerra, d'una manera prou equilibrada.

La presidència del Consell suposa per MÉS un reconeixement no tant sols als excel·lents resultats obtinguts sinó i de manera molt destacada, al pes municipal d'aquest formació prop de 20 batllies, i la participació a més de 23 governs municipals.

Miquel Ensenyat ja ha manifestat quines seran les polítiques prioritàries pel nou Govern que demostren tot un repte per aquesta legislatura.

Aturar la vinguda de fems de fora i cercar fórmules per racionalitzar i millorar substancialment la política de residus, tant conflictiva en aquesta Institució. Situar en primer pla les polítiques socials fent de l'IMAS un instrument eficient i eficaç, alhora que una eina indiscutible de col·laboració amb els Ajuntaments.

Tot això sense oblidar la importància que per la nostra Illa té la cultura, l'ordenació del territori i la disciplina urbanística, a més de potenciar un àrea de nova creació encarregada de la transparència i la participació ciutadana, eines sense les quals la democràcia se fa malbé.

Un altre repte d'aquest nou Consell és convertir-se amb l'Ajuntament del Ajuntaments amb una aposta decidida pel desenvolupament local i el municipalisme. Recuperar l'Assemblea de Batlles i convertir-la en un instrument útil de posada en comú d'experiències i de cooperació de polítiques serà una passa més en aquesta direcció.

Per això caldrà recuperar, sense complexos com no els tenen a les altres Illes, el paper polític del Consell que el PP volia destruir. Implementar totes i cada una de les transferències que preveu l'Estatut d'autonomia i aconseguir un finançament just i necessari.

Un repte apassionant pel nou equip de Govern que no tinc dubtes que sabrà cobrir amb escreix. **F**

El nord també existeix

El Consell Insular de Menorca després del 24 de maig

Oriol Baradad
MÉS per Menorca

Dia 24 de maig la ciutadania menorquina ha dit prou a la majoria absoluta, al bipartidisme i al partidisme burocràtic i obscur i ha expressat molt clarament la voluntat de tenir institucions governades des del diàleg, l'acord i el pacte.

Segons els resultats electorals del 24 de maig, el canvi en el Consell Insular de Menorca ha de venir de les tres visions polítiques i socials que tenen els tres partits d'esquerres (PSOE, Podem i MÉS per Menorca) i que estan obligades, pel suport dels ciutadans, a complir un programa electoral comú en les polítiques i en les formes de fer política. I aquest mandat és inequívoc, inqüestionable, i no negociable. La ciutadania ha dit NO a les polítiques del PP.

Des de Més per Menorca, en tot moment, s'ha tingut com a prioritat arribar a acords programàtics amb PSOE i Podem per bastir el govern de canvi basat en la voluntat ciutadana expressada a les urnes.

MÉS per Menorca ha estat la formació que ha liderat el canvi a Menorca degut a la bona sintonia que té amb el PSOE i amb Podem, dos partits que no gaudeixen de tant bona relació. La voluntat de MÉS per Menorca ha estat marcar les línies programàtiques bàsiques que han de permetre arribar a acords amplis, no excloents, des de la màxima voluntat de diàleg i de consens, amb aquestes dues forces amb més afinitat ideològica, deixant pel final l'organigrama de la institució i les persones que l'han de formar. Algunes d'aquests acords als que han arribat les tres formacions i que s'hauran de desenvolupar en els 100 primers dies han estat: la posada en marxa de mesures urgents anti-desnonament, un Pla de xoc contra l'exclusió social que garanteixi, especialment, l'alimentació infantil, en especial en època de vacances.

La sol·licitud al Govern Balear de posada en marxa d'un servei provisional de residència de malalts i familiars de Menorca, Eivissa i Formentera, la suspensió, immediata, de forma cautelar, aquells aspectes des-reguladors i contraris a la sostenibilitat de la Norma Territorial Transitòria per evitar danys irreparables al territori, i iniciar la revisió del PTI o Aturar immediatament les obres a les rotondes polèmiques de la Me-1.

MÉS per Menorca sempre ha tingut la voluntat d'aglutinar totes les forces polítiques d'esquerres per tal de formar un govern tripartit fort i estable. Els motius de MÉS per Menorca de voler presidir i liderar aquest projecte polític bàsicament han estat dos: d'una banda, que Podemos durant el procés negociador ha expressat la seva voluntat de voler formar govern tripartit presidit per MÉS per Menorca i d'altra banda, que el PSOE, davant la negativa de què Podem no li volgués donar la presidència del Consell pel fet de ser la llista d'esquerres més votada, havia expressat la voluntat de formar govern amb MÉS per Menorca.

Després de diverses dificultats i de negatives per part d'uns i altres a formar un govern tripartit presidit per MÉS per Menorca, el PSOE exigia la presidència i Podem no li volia donar, MÉS per Menorca va proposar un acord per tal que aquest grup i PSOE compartissin presidència del Consell Insular sempre i quan Podem entrés a governar.

Finalment aquest acord es va donar i actualment el Consell Insular de Menorca té un govern tripartit format per PSOE, MÉS per Menorca i Podem, on els dos primers anys estarà presidit per Maite Salord de MÉS per Menorca i els dos darrers per Susana Mora del PSOE. **F**

Un Consell d'Eivissa inaudit (i fins pocs dies abans)

Maurici Cuesta i Labèrnia

El passat divendres, 3 de juliol, al vespre, i amb la presència de molts familiars, amics i autoritats, com la nova presidenta balear, Francina Armengol, prenen possessió dels seus càrrecs els 13 consellers electes de la màxima institució eivissenca. Com ja sap el lector, els impactants resultats electorals del 24 de maig passat també portaren un notable canvi polític per al Consell d'Eivissa. Però, amb un emperò.

Així com en els ajuntaments eivissencs on va ser possible un acord de govern entre formacions d'esquerres diverses, en el cas del Consell d'Eivissa, aquesta opció va passar de no estar contemplada a ser l'escollida només a 72 hores de la constitució de la corporació insular. Primera qüestió inaudita: un canvi de posició sobtat.

L'explicació rau en què la decisió sobre l'entrada en el govern del Consell, amb el PSOE, dels tres consellers electes de Podem i Guanyem Eivissa, o sobre la limitació a donar la investidura al cap de llista dels anomenats socialistes eivissencs, va caure sobre una consulta electrònica i presencial dels membres de les dues formacions polítiques que es presentaren a les eleccions com a Podem, i que tant bon resultat obtenqueren (7.397 vots, un 17,33% del total).

En una assemblea conjunta (que es com es regularan les qüestions inherents als assumptes del Consell d'Eivissa), el divendres 26 de juny, els negociadors amb el PSOE, de Podem i de Guanyem Eivissa explicaren el procés i s'inicià una defensa de les dues opcions, a més de la que passaria per no votar Vicent Torres Guasch, i deixar governar el PP (la llista amb més consellers). Va ser clau l'argumentari de les persones en favor de l'entrada en el govern insular? És una opció sòlida. Presencialment, només per a les persones de Guanyem Eivissa que no eren en un cens telemàtic, es va poder votar allí mateix. La majoria dels votants (fins a un total de 212) ho feren per les respectives plataformes electròniques de Podem i de Guanyem Eivissa, amb un resultat de 114 vots en favor d'entrar en un govern amb el PSOE, i de 94 en contra, entre els dies 28 i 29 de juny.

Les negociacions entre membres dels dos grups, que sumaven majoria absoluta gràcies als seus 4 i 3 consellers, havien acabat en uns acords satisfactoris quan a programa de govern per ambdues parts. Aquesta qüestió va fer que persones reticents al govern compartit passassin a contemplar aquesta opció. Cal dir que, a la vista dels resultats del 24-M, entre els dirigents de Podem a Eivissa, i algunes persones a Guanyem Eivissa, es considerava una millor opció la de només donar la investidura a un president del PSOE, negociar un programa de govern i fer que els 3 consellers formassin una "oposició constructiva i vigilant". Aquesta opció es va anar desinflant fins fer possible el resultat de la consulta anteriorment comentat.

Fora de l'acord de govern, entre altres qüestions plantejades per Podem i Guanyem Eivissa, varen quedar una rebaixa substancial dels salaris dels consellers. El PSOE només acceptà una baixada a l'entorn del 5%.

A les portes de la constitució del Consell d'Eivissa, una nova negociació entre Podem i Guanyem Eivissa i el PSOE eivissenc va fer possible un acord en el que la *podemita* Viviana de Sans seria la vicepresidenta i consellera d'un nou departament (Transparència, Participació i Bon Govern) i de TIC, Treball i Formació, a més d'una de les portaveus; el membre de Guanyem, Eivissa, Miguel Vericad, de Medi Ambient (Aigua, Energia i Residus), Habitatge i Medi Rural i Marí; la *podemita* Lydia Jurado, de Sanitat, Benestar Social, Igualtat i Relacions amb entitats i associacions. A més, un altre integrant de Guanyem Eivissa, David Ribas, seria el conseller executiu (i no electe) d'Educació, Patrimoni, Cultura, Esports i Joventut. En aquest Executiu presidit pel cap de llista del PSOE, i el seu secretari general insular, Vicent Torres Guasch, les altres conselleries estaran en mans dels altres tres consellers electes socialistes. A hores d'ara, principis de juliol, s'estan efectuant els nomenaments de directors insulars i algunes gerències.

És per tant, un nou govern insular inaudit, i per diverses raons. Pel canvi de les postures de Podem i Guanyem Eivissa i perquè és el primer en la història en que dos grups d'esquerres formen un govern conjunt. Comença un llarg i engrescador panorama, amb el 2019 com a perspectiva final. I amb el que pugui passar per enmig, també. **F**

El pla estratègic de l'Ateneu Pere Mascaró

Josep Valero

Es poden fer canvis transformadors des d'unes institucions concebudes per mantenir l'ordre econòmic i polític existent? Aquesta pregunta la formulà David Abril en la xerrada de presentació del pla estratègic de l'Ateneu Pere Mascaró (posar el link del conjunt del Pla) i que es realitzà a Can Alcover el passat 8 de juliol. Recordava el pensament de Marx quan deia que l'estat és sempre una estructura de poder d'una classe i mai un poder neutral asèptic.

David Abril insistí en què no era suficient guanyar unes eleccions per canviar radicalment les coses. El pensament, la cultura, els valors, el sentit comú majoritari entre la població, està influït per moltes variables i la seva dinàmica no té res a veure amb els calendaris electorals. Pot haver-hi molta gent que vota a la contra, per acabar amb una situació que no li agrada, però no està clar que estigui disposada a acceptar els riscos d'un programa agosarat de canvis, o pel contrari, vol anar més enllà del que realment es pot, amb una correlació de forces determinada. La majoria electoral és una condició necessària per avançar cap el canvi, però la gestió des de les institucions per si mateixa, no és una condició suficient per garantir el canvi social.

Aquesta idea de fons està present en el vuit folis del Pla Estratègic de l'Ateneu que presentà Miquel Rosselló als assistents. Després de repassar les activitats realitzades des dels cinc anys de la seva creació, fer una petita avaluació dels encerts i les mancances del període, es detallen unes ambicioses propostes per orientar les tasques en els propers quatre anys. No és aliena a aquesta ambició, el canvi polític produït en les passades eleccions municipals i autonòmiques. Per una banda el canvi permet obrir moltes portes per realitzar activitats o tenir els suports bàsics per endegar projectes innovadors. Per altra, amb coherència amb l'expressat en els paràgrafs anteriors, la lluita d'idees serà més viva que mai, i el paper d'una entitat com l'Ateneu, és fa del tot necessària.

El Pla s'estructura en sis grans àrees de treball. La seva execució dependrà de la quantitat de gent que de forma voluntària hi participi, dels mitjans materials disponibles i de la capacitat d'organització dels diferents grups de feina a constituir.

La primera àrea a la qual es dóna prioritat és la d'anàlisi de la realitat i elaboració d'alternatives. Partint dels grups de feina ja existents o de la possibilitat de crear-ne de nous, es pretén impulsar espais de treball específics sobre la necessitat d'un nou model de desenvolupament productiu a les Illes, el de debat sobre la renovació i enfortiment del sindicalisme de classe, un espai d'Història, un altre d'aprofundiment sobre la nostra realitat nacional, un espai de reflexió i dinamització per promoure mitjans de comunicació de País, un espai per promoure la participació ciutadana, un niu de projectes i un espai d'igualtat.

La segona àrea seria la de seguir promovent debats, tertúlies i divulgació de treballs i publicacions d'interès.

La tercera àrea seria la de formació que aposta per la creació d'una Escola Oberta Ciutadana destinada a la societat civil progressista i als militants polítics de l'esquerra sobiranista i ecosocialista.

La quarta àrea és la de relacions socio-polítiques amb altres entitats. Es dóna prioritat a l'articulació estratègica de feina amb la Fundació Emili Darder, fruit de la qual és l'edició conjunta de la revista digital L'Altra Mirada, la planificació i execució dels cursos de formació, organització de debats, etc. L'Ateneu no vol ésser tan sols un laboratori de debat d'idees teòriques, sinó que s'implica amb altres entitats en la realització de projectes comuns, campanyes de denúncia, compartint recursos...L'Ateneu té vocació de ser també una entitat activa i cooperativa de la societat civil progressista de les Illes. Som socis de la Red Renta Básica de l'estat, de Fiare Banca Ètica, Ona Mediterrània, Associació Mercat Social de les Illes Balears...Participam en la plataforma contra el TTIP, estam en el secretariat del Consell de la Societat Civil de Mallorca, participam en els actes unitaris sobre memòria històrica...

La participació activa de l'Ateneu a l'Institut Triangle de Mar Blava d'àmbit de Països Catalans és un altre dels objectius marcats. També es pretén desenvolupar les relacions amb la Universitat de les Illes Balears, iniciades amb la signatura del conveni de col·laboració aquest curs passat. La UIB està cridada a desenvolupar un paper social molt més ric i molt més útil per al conjunt de la societat de les Illes en aquesta legislatura progressista. Volem contribuir amb la nostra petita aportació a ajudar a fer-ho possible. ■■■

La cinquena àrea de feina seria la de comunicació. Es basaria amb una modernització de la nostra presència a la WEB i un millor aprofitament de les possibilitats de les xarxes socials. Consolidar el projecte de L'Altra Mirada amb la creació a totes les Illes de grups insulars de redacció, establir una xarxa estable de contactes i corresponsals en els Països Catalans i en les diferents esquerres sobiranistes de l'Estat, ampliar l'abast del projecte de la revista amb la possibilitat d'incorporar noves opcions de vídeo, televisió per internet o canal de notícies diàries, millorar i exemplar els canals de distribució de la revista.

Així mateix se pretén crear un mitjà de comunicació alternatiu i autogestionat amb visió crítica. Un portal de notícies diàries amb programació de televisió a la carta i accés a l'Altra Mirada

I seguir en l'edició de publicacions pròpies, que aportin nous coneixements de la nostra realitat, en la mesura de les possibilitats econòmiques.

La sisena àrea seria la d'assegurar l'administració interna, els recursos financers i el suport logístic a les diferents iniciatives en marxa. L'organització i estructuració dels diferents graus de participació voluntària dels amics i col·laboradors de l'Ateneu, és una qüestió clau, a l'hora d'endegar projectes nous, consolidar els existents i avaluar les propostes de millora del funcionament de l'entitat.

El debat posterior a la intervenció de David i Miquel, fou prou ric i interessant. Es recolliren noves idees i suggeriments que s'incorporaran al redactat del Pla Estratègic. Quedà clar que l'Ateneu aspira a ser un lloc obert de trobada de gent amb inquietuds d'esquerra transformadora, ecologista, feminista, pacifista i defensora dels drets col·lectius dels pobles i de les seves senyes d'identitat. No és una entitat de partit, malgrat no sia neutral en la seva vocació d'aspirar a transformar la realitat. Es reflexionà sobre el què convé intervenir com Ateneu i el que correspon als àmbits d'acció política més partidària, precisament per aquesta vocació de l'Ateneu d'ésser un projecte més obert, que ha de poder permetre una major llibertat de contrastos i de debats en el si del propi Ateneu.

En la picada posterior molts dels assistents comentaven si no era massa ambiciós el Pla Estratègic presentat. Tots pensam que així és. Però si cal ser coherents amb el que deia David en la seva intervenció inicial, recordant a un pedagog peruà, sols tenen dret a ser utòpics, aquells que fan del seu dia a dia, un camí pràctic en la recerca de l'ansiada utopia.

Ja duim cinc anys de feina en aquest camí. Et convidam a seguir-lo fent amb nosaltres. També ens ajudaràs a dibuixar col·lectivament alguns dels dissenys i dels perfils, d'aquesta encisadora utopia de l'alliberament, que ja ens permet ésser personalment lliures, malgrat les cadenes econòmiques i socials, que encotillen encara els nostres moviments. **F**

Assemblea de l'Ateneu del 8 de juliol a Can Alcover on s'aprovà el pla estratègic

L'Associació Mercat Social Illes Balears se va consolidant.

Miquel Rosselló

Secretari de l'Associació Mercat Social de les Illes Balears.

El passat dia 18 de juny, l'Associació Mercat Social Illes Balears va celebrar la seva primera assemblea ordinària, motiu de satisfacció per aquell petit grup promotor que a la tardor del 2013 va començar a treballar amb la voluntat de construir una xarxa social i econòmica entre les entitats que incorporen valors socials, ecològics i ètics a la seva activitat econòmica i consumidors, per ajudar a articular un nou tipus de mercat amb aquests a més de fomentar el consum responsable.

Així mateix l'articulació d'aquest mercat social permetria que les entitats o empreses puguin inter-cooperar per a satisfer necessitats, compartir recursos, augmentar la seva visibilitat, reduir costos en subministraments, afavorir un efecte multiplicador a les pròpies empreses cooperadores.

Ens referim a les cooperatives, societats laborals i altres formes de l'economia social, l'economia ecològica, iniciatives d'economia solidària, entitats financeres amb criteris socials i ètics i xarxes de consumidors responsables.

Després d'alguns mesos de treball del grup promotor destinats a donar a conèixer el nou projecte i establir contactes amb Menorca i Eivissa se donà d'alta la nova associació Mercat Social Illes Balears amb els següents socis promotors: REAS Balears, Federació de Cooperatives de les Illes Balears, Fundació Ateneu Pere Mascaró, S'Altra Senalla, Cooperativa Coanegra, Càritas Menorca i Entrepobles de Menorca.

La Federació de Cooperatives, representada per Enric Pozo assumeix la Presidència que conjuntament amb la resta de socis fundadors continuen portant a terme una intensa activitat, començant per la constitució de dos grups insulars, segon marquem els estatuts de l'associació, un a Mallorca i l'altra a Menorca.

Una de les primeres tasques fou el debat en els grups insulars per definir els criteris de participació en el Mercat Social del que sortí el document de compromisos i criteris de participació en el mercat social de les Illes Balears que recull el posicionament ideològic en funció dels principis de l'economia social i solidària, els compromisos de les organitzacions i empreses adherides, els principis generals del mercat social i un annex de balanç social.

L'incorporació de l'associació a la xarxa estatal "Redes del Mercado Social" a la tardor que ha suposat l'ús de les eines de difusió que permet el portal web www.konsumoresponsable.coop a la que se pot accedir a través de www.mercatsocial.org.

Les tasques de difusió i posada en marxa de la WEB han ocupat bona part de la feina feta. S'han fet presentacions públiques de l'associació a les tres Illes, s'ha tingut presència a distintes fires i s'ha fet difusió a través dels mitjans de comunicació i les xarxes socials. Cal destacar la celebració a Mallorca, el 21 i 22 de març del 2015, de la 1ª Fira del Mercat Social amb la participació de 36 expositors, una assistència de unes 3000 persones i una important repercussió mediàtica.

Des del naixement de l'associació s'han incorporat deu noves entitats sòcies que són: Ethicoo.org, APAEMA, Sa tenda ecològica, Som Energia de Menorca, Gob de Menorca, Cooperativa de Consum San Crispin, APAEM, Baby stock, S'hort ecològic i Lmental Sostenibilitat i Futur.

L'assemblea va aprovar el balanç econòmic i la Memòria d'activitats, a més de acceptar l'entrada dels nous socis. I lògicament s'afrontà el debat de que volem fer a partir d'ara i arribarem a la conclusió que després de la satisfacció per les passes donades cal donar el bot a l'elaboració d'un pla estratègic pel Mercat Social.

S'acordà que durant l'estiu els grups insulars elaborarien el seu full de ruta i dins la tardor convocaríem una assemblea extraordinària per debatre i aprovar el nostre Pla Estratègic.

L'assemblea acabà amb l'elecció de la nova Junta Directiva, presidida per Som energia de Menorca. La vicepresidència va recaure a REAS Balears, la secretaria a l'Ateneu Pere Mascaró i la tresoreria a S'Altra Senalla. I com a vocals Federació de Cooperatives, Ethicoo, Sa Tenda Ecològica, Cooperativa San Crispin i APAEM.

Molta feina feta en poc temps però molta per fer. **F**

L'Altra Mirada supera el número 40

Miquel Rosselló

Consell de Redacció de l'Altra Mirada

L'Altra Mirada que teniu a les vostres mans o aquest article que llegiu, corresponen al número 41 del mes de juliol. Amb aquest motiu el Consell de Redacció va celebrar el passat sis de juliol una reunió ampliada a amics i col·laboradors per fer una l'avaluació de la nostra revista digital.

Després de l'aparició amb regularitat mensual del número 40 era un bon moment per fer aquest debat. Però sobre tot allò que preteníem era iniciar un debat sobre el futur de la revista, partint de l'experiència acumulada i contemplant, a l'hora de fer aquest debat, la nova situació política creada després de les darreres eleccions autonòmiques i municipals.

Les distintes intervencions feren referència a la valoració que mereixia aquests quasi quatre anys de l'Altra Mirada. Se valorava molt positivament haver arribat als quaranta números amb una activitat totalment voluntària.

Quant al paper jugat per la revista se destaquen tres aspectes principalment: Haver ocupat modestament un espai en el debat d'idees de la nostra societat. Donar la veu a moviments socials i entitats de la societat civil. I ajudar a visualitzar i divulgar experiències tant de municipis com d'entitats de la societat civil.

També en el capítol de les fortaleces situàrem l'activitat del grup menorquí i la regularitat alhora d'assegurar les dues seccions que es comprometeren a escriure.

I no se pot tampoc menysprear el nivell de difusió aconseguida a través de la distribució directa de quasi 3000 correus electrònics, així com de la pàgina www.laltramirada.cat, i de les xarxes socials.

Dins el capítol de les mancances situàvem la poca presència, en general, de notícies o esdeveniments de l'Estat Espanyol, la UE i a nivell internacional.

També l'absència d'un grup de redacció tant a Eivissa com a Formentera i la necessitat de millorar els temps en la composició, augmentar la difusió i dominar molt més les xarxes socials.

De cara al futur de l'Altra Mirada, en general coincidírem en mantenir el caràcter de revista d'esquerres, ecologista i soberanista però lluny d'esser un òrgan partidari se vol obert, molt ampli, amb tota la riquesa i diversitat que té i en conseqüència la revista ha de donar cabuda, com fis ara, a un ampli i plural ventall de col·laboradors, que serà necessari anar eixamplant progressivament.

Consideràrem molt important seguir jugant un paper de difusió i popularització d'experiències positives i creatives de la societat civil i de les administracions locals, així com donar la paraula a les organitzacions socials i a les lluites populars i ciutadanes.

També se considerava necessari incrementar el debat ideològic i donar cabuda al debat d'aspectes substancials que s'hauran d'afrontar en la nova situació política: Eco-taxa, renda mínima garantida, model de RTV pública, el futur del turisme, canvi de model de desenvolupament, model energètic, ètica i participació ciutadana i molts d'altres.

Així com donar major espai a la situació política i social de l'Estat Espanyol, de la UE o internacional per arribar a totes les Illes partint de la sobirania dels grups de col·laboradors insulars.

Conscients que aquest debat era el començament d'un més ampli i profund s'acabà la reunió amb el compromís de fer una nova assemblea per la tardor.

La realitat territorial que mai analitza el centralisme espanyol

Josep Valero

En les darreres eleccions municipals, insulars, forals i autonòmiques, sempre s'analitzen els resultats des de la òptica de les sumes globals i des de la visió uniformitzada d'una única realitat espanyola. És el que permet afirmar l'existència aclaparadora del bipartidisme a Espanya. Situació que ara variaria, per la aparició d'un nou bipartidisme corregit en les darreres eleccions, i que ja es projecta com un nou escenari de quatre partits estatals que es consolidarà a les properes eleccions generals.

Fer les valoracions polítiques des d'aquest angle, fa oblidar altres enfocaments prou significatius. Pel que fa a les eleccions municipals, i malgrat la dificultat que els resultats oficials del ministeri de l'interior, no tenen presents, per les sumes assignades als partits, a les candidatures que es donen suport amb altres noms, hi ha una realitat que no es pot veure directament a les estadístiques oficials. Hi va haver 3.254.618 vots, un 14,16% dels vots del conjunt de l'estat que votaren el 2011 a candidatures municipals de forces nacionalistes, regionalistes o d'obediència no estatal. En aquestes darreres eleccions han estat 3.720.077 vots, un 16,35% dels vots del conjunt de l'estat. Aquesta dada de per sí ja es prou significativa i sembla que mai hi ha la intenció de voler-la veure.

Per comunitats autònomes en aquestes eleccions municipals, A Catalunya suposen el 56,78% dels vots; a Euskadi el 56,51%; a Navarra el 48,92%; a les Illes Canàries el 24,44%; a Cantàbria el 22,4%; a les Illes Balears el 21,4%; al País Valencià el 15,26%; a Aragó el 15,09%; a Galícia el 12,87%; a Astúries el 12,09%. No estan inclosos en aquesta valoració per la seva poca representativitat els partits autòctons de Castella-Lleó, Andalusia, Extremadura i La Rioja, que també farien pujar una mica el percentatge general del 16,35%. A Madrid, Castella la Manxa i Múrcia, una força que es presenti com a regionalista, és pràcticament testimonial.

En el cas de Galícia, el fet que ANOVA no es presentàs com a tal sinó dintre de les Marees, fa baixar de manera massa esbiaixada, la representativitat de les forces nacionalistes.

Així el PP a tota Espanya va treure, a les municipals de 2015, 6.057.767 vots, el 27,05%; el PSOE 5.603.823, un 25,02%; *Ciudadanos* 1.467.663, el 6,55%, *Izquierda Unida* 1.057.612, el 4,72%. Després ja vindria Convergència i Unió amb el 2'99% i ERC amb el 2,29%. Si analitzéssim els resultats a les grans capitals, lògicament els números serien diferents.

Vist des de l'angle de cada força política per separat, el bipartidisme es presenta com la realitat política municipal hegemònica a tota Espanya. Si introduïm la perspectiva del que suposa el 16,35% del conjunt de les forces no estatals i la seva distribució per cada comunitat autònoma, tenim una realitat política i social prou diferent per analitzar. L'arbre polític bipartidista del centralisme, amaga interessadament el bosc de la pluralitat territorial i política de l'Estat espanyol.

Pel que fa a les comunitats que han realitzat eleccions autonòmiques, forals i insulars, si que es podria entendre que aquests resultats es podrien projectar com a tendències prou fortes, a unes hipotètiques eleccions generals. El fet que Podemos i Ciudadanos es presentassin a totes les circumscripcions, ja que la seva manca d'implantació territorial no els permetia jugar en les mateixes condicions a les municipals, permet analitzar els canvis probables d'escenaris. En el nostre cas, ens detindrem més especialment en les forces d'esquerres sobiranistes o conseqüentment federalistes.

A Navarra Bildu puja del 13,3% al 14,3% i passa de 7 a 8 diputats forals. Donà suport a l'elecció de Untxue Barcos de Geroa Bai com a presidenta, que tragué un 15,86% i 9 escons. Podemos amb 7 diputats i IU amb 2 diputats han assegurat una nova majoria. UPN ha baixat 4 escons de 19 a 15, el PSOE 2 escons de 9 a 7 i el PP perd dos escons i passa de 4 a 2 diputats. Ciudadanos no aconsegueix entrar al Parlament Foral.

A Aragó la *Chunta Aragonesista* passa del 8,23% i 4 diputats al 4,5% i 2 diputats. El PAR perd un 3% de vots i es queda en el 6,9% i 6 diputats, Podemos puja fins al 20,5% i 14 diputats. El PSOE obté la Presidència d'un govern de coalició amb CHA, amb el suport de Podemos, IU.

Al País Valencià Compromís passa del 7,07% al 18,19% i de 6 a 19 diputats. El PSOE presidirà un Govern de coalició amb Compromís i el suport dels 13 diputats de *Podemos*, que obté el 11,23% dels vots.

A Canàries el partit progressista *Nueva Canaria* passa del 9,07% al 10'24% i de 3 a 5 diputats. Coalición Canaria baixa del 24,94% al 18,19% i perd 3 escons. Govern amb coalició amb el PSOE. A les eleccions als cabildos de cada illa, es constata el pes de Coalición Canaria a Tenerife malgrat baixa 10 punts del 38,34 al 28,62% i *Nueva Canaria* (NC) aconsegueix entrar al Cabildo amb 1 diputat. A Gran Canaria la nova força hegemònica és *Nueva Canaria* que passa del 15,3% al 26,49% i de 5 a 9 diputats i presideix per primera vegada el Cabildo insular. A Fuerteventura NC puja al 5,8% però no té representació. A la Gomera s'imposa amb un 50'19% Asamblea Gomera i NC té un 9% i entra per primera vegada al cabildo. A La Palma no entra NC i a la illa Lanzarote treu un 6,54% i a la de Hierro 6,64% i també treu un diputat per primera vegada a cadascuna de les dues illes.

A Astúries i Cantàbria la forces regionalistes treuen un resultat desigual. *El Foro Asturias*, un partit escissió del PP baixa del 29,12% al 8,24% i passa de 13 a 3 escons. IU manté els seus 5 diputats amb una baixada del 13,78% al 11,93%. Sembla que volen impulsar una política diferenciada de la direcció central i podrien acabar com a una organització estrictament asturiana. A Cantàbria el Partit Regionalista de Revilla, es manté i del 29'12% i 12 diputats passa al 30% i 12 diputats. Governarà amb el suport del PSOE.

A les Diputacions Forals d'Euskadi, Bildu baixa del 21% al 18,8% a Biscaia i de 12 diputats passa a 11. A Guipúscoa baixa del 34,6% i 22 diputats al 28,8% i 17 diputats. A Àlaba manté els 11 diputats, passant del 20'95% al 20,03. El PNB guanya un diputat a Biscaia, 4 a Guipúscoa i es manté a Àlaba

Al meu parer és important la baixada del PP a totes les comunitats, el PSOE té una baixada a quasi totes les comunitats amb una mitjana del 3% de vots, i Podemos treu resultats bons però en cap cas supera al PSOE a cap comunitat. A Navarra treu el 13,71%, a Aragó el 20,5%, al País Valencià el 11,23%, a Canàries el 14,53%, a Astúries el 19,02%, a Cantàbria el 8,83% i a les Illes Balears el 14,69%.

Pel que fa a les forces d'esquerra sobiranista MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca, Gent per Formentera, Compromís, Nueva Canaria, Bildu a Navarra tenen uns bons resultats, i en canvi la CHA i Bildu baixen significativament a Aragó i a Guipúscoa. Si tenim en compte els resultats municipals a Catalunya i a Galícia, Esquerra passa del 8,98% al 16,39%; Iniciativa (amb la distorsió de Barcelona en Comú que té cobertura legal com ICV) passa del 8,43% al 11,78%, les CUP del 2,16% al 7,12% . A Galícia el BNG baixa del 16,52% al 12,87%. ANOVA ja hem dit que anava dintre de les Marees i participa dels seus excel·lents resultats. Ja veurem quina influència podrà tenir aquest fet en la configuració de candidatures a les eleccions generals.

Espero que aquesta ràpida mirada a una altra manera d'analitzar els resultats a altres indrets de les terres de l'estat espanyol, serveixi per contrarestar les esbiaixades interpretacions i oblits, dels oracles oficials del centralisme unitarista de sempre. **F**

Ens ha deixat en Jaume Adrover Noguera

Lila Thomàs i Andreu

Dilluns 6 de juliol a vespre va morir en Jaume Adrover Noguera, Puigpunyent 1929. Publicista i Director de Teatre. Durant els anys seixanta en ple franquisme, va organitzar debats i conferències, dels quals volem destacar les aules de poesia, teatre i novel·la des del 1966 i anys següents. Un lluitador antifranquista en temps difícils per a la nostra cultura.

Els anys vuitanta va dirigir el Festival de teatre de Palma.

L'Obra Cultural Balear va fer públic un comunicat lamentant la pèrdua, que reproduïm: *durant els anys seixanta, setanta i vuitanta del segle passat, hauria acabat en foscor absoluta si no hagués estat per persones d'empenta i coratjoses, com ell, que plantaren cara a la dictadura i hi obriren espieres de cultura, és a dir, de llibertat».*

L'OCB també destaca que «la discreció i el nul afany de protagonisme de Jaume Adrover no ha d'impedir reconèixer-li la feineda cultural que va fer sostinguda sobre la generositat, les ànsies insadollables de saber i conèixer, i la voluntat irreductible de servir tots temps la llibertat».

Des de l'equip de redacció de L'Altra Mirada, ens unim al condol a la seva esposa i família, amb tristesa pel traspàs d'un gran home. Els demòcrates li devem molt, i no l'oblidarem. **F**

l'altra mirada

butlleta de subscripció

Edita

Emili Darder
fundació

ATENEU
PERE MASCARÓ

Aquesta revista té la voluntat de ser un mitjà de comunicació alternatiu del que passa i del que ens passa, perquè un altre món és possible i necessari, una altra mirada sobre la realitat també ho és.

Envia el teu nom i adreça de correu electrònic a
laltramirada@gmail.com, i la rebràs cada mes o
accedeix a **www.laltramirada.cat**

El suïcidi d'Europa

Gabriel Martí Borràs

Fa temps que el neoliberalisme ha imposat la seva pròpia moral global, per mi molt més terrible que la seva doctrina purament econòmica. I Europa, que podria haver demostrat més amplitud de mires dins aquest joc de forces, ha resultat ésser el còmplice més servil d'aquesta globalització deshumanitzada, i així es permet qualificar de "prepotents" els pocs que s'atreveixen a defensar la dignitat per damunt de les normes del Mercat, allò que hauria d'haver estat la seva pròpia missió.

En els darrers dies estam assistint, com si es tractàs d'un desenllaç de tragèdia, a l'espectacle lamentable de com se sotmet un poble sencer a una caricatura de referèndum, convocat en unes condicions de pressió i amenaces internes i externes, que de per si invaliden qualsevol resultat. Tot i això, no hi ha dubte que, si aquest és un NO, es farà responsable el poble grec, ja prou castigat per la mala gestió dels seus governants, de les conseqüències indesitjades que es provoquin en els altres països de la Unió.

Si la reacció d'aquesta Europa actual en el cas de la crisi grega és un indicatiu dels criteris i de l'escala de valors que vol representar, què la diferencia, doncs, de qualsevol altra de les "superpotències" que pretenen imposar-se pel seu poder, sigui econòmic, polític o militar?

Se sent a dir, en un to de menyspreu i arrogància, que els grecs d'avui no són els grecs del segle de Pèricles, de Sòcrates o d'Alexandre. Me agradaria que els que això diuen m'explicassin, en aquest cas, què tenen a veure els alemanys d'ara amb Schiller o Beethoven, els francesos amb Voltaire, els russos amb Tolstoi o, sense anar més lluny nosaltres mateixos amb Ramon Llull. Vist el panorama actual, em sembla molt difícil sostenir que l'Europa en què vivim està a l'altura dels seus grans homes del passat.

Però la paradoxa actual és que mai s'havia generat una desconfiança de tal magnitud entre els pobles i els ciutadans d'Europa, agreujada per comentaris demagògics i vexatoris -del tipus "nosaltres sí que som seriosos" o "nosaltres hem fet els deures" o "no hem de tenir por al contagi"-, que ens haurien de fer empegueir de dir-nos europeus. Ben mirat, no seria impensable un futur en què, si convengués als interessos dels mercats, Turquia fos un membre "honorable" de la Unió, i Grècia en quedàs desterrada per sempre.

Una vegada més, després de més de dos mil·lennis, en nom d'una falsa democràcia s'està obligant els ciutadans grecs a beure la cicuta.

Però no ens hem d'equivocar: no es tracta de "salvar" una nació, ni que sigui la grega. De salvadors sempre n'han sobrat a la Història, i, per cert, França i Alemanya en varen produir dos, que en el segle XIX i XX provaren de "salvar" Europa, convertint-la en un apèndix de París o de Berlín. L'agonia (en grec "lluita") que s'ha provocat en la població grega, pot arribar tard o d'hora a totes les classes baixes o mitjanes d'aquest continent...I aleshores serà massa tard.

La Història jutjarà -"crisi" en grec significa judici- si ha estat més devastadora la crisi econòmica amb què ha començat el mil·lenni, o la crisi ètica, molt més difícil de redreçar, perquè no es paga amb "rescats" ni amb centenars de milers de milions. La Història també ens hauria d'haver ensenyat que darrera una humiliació col·lectiva, també hi ha uns responsables. Cada passa que es dona per estrangular Grècia, ens acosta al suïcidi de la pròpia Europa. Aquesta té els dies comptats... i la culpa, podeu estar ben segurs, no haurà estat dels grecs.

El ministre de Finances grec signant una quitança del deute alemany l'any 1953. Al seu costat Adenauer, canceller d'Alemanya -RFA

l'entrevista

Joan Carrero Saralegui

President de la Fundació l'Olivar

Per Biel Pérez i Pep Valero

Neix a Arjona (Jaén). Ens conta: Casat, sense fills, 64 anys. Encara que no érem una família pobre, quan jo tenia onze anys vàrem venir a Mallorca animats pel germà major del meu pare, que era coronel metge de Marina i vivia aquí. Allà els olivars no treien gaire i aquí els anys seixanta hi havia molta feina. Som el major de quatre germans. Al cap d'un any d'ésser aquí va morir el meu pare. Llavors va haver-hi gent de l'Església de Mallorca que ens va ajudar moltíssim; mumare va passar a fer feina a Ca'n Tàpera.

Va fer el batxiller superior i va entrar en el Seminari va estudiar tres anys de Filosofia i després, encara que ja no fos seminarista i amb l'autorització del Bisbe Rafael Alvarez, va estudiar quatre anys de Teologia. En aquell temps els estudis de Teologia encara no estaven oberts a tots els seglars. Sense sortir de S'Olivar, com a contemplatiu amb el Pare Miquel Suau, cada setmana em trobava amb Mn. Joan Darder que feia el seguiment dels meus estudis teològics.

Professió?

En aquest moment, fiscalment, som l'Administrador de l'Agroturisme S'Olivar, però en aquests llocs has de fer de tot; sovint som més marger que administrador. També hi ha la presidència de la Fundació, les lluites per la pau, els llibres...

Quin és el retrat amb el que et sents més identificat; et sents més còmode?

Mai m'havien fet aquesta pregunta... Com em definiria? Una persona molt sensible al que està passant en el món. M'agradaria, abans que m'arribi l'hora, haver posat el meu granet d'arena a la construcció d'un món més just.

Quina saba ha nodrit aquesta persona sensible i oberta al món?

Jo, des de nin, he estat molt sensible amb la injustícia. M'encantaven les pel·lícules de "vaqueros" on hi havia un solitari que feia justícia. No suportava la injustícia i, al mateix temps, era molt místic. Jo crec que aquests dos factors m'han constituït: aquesta percepció mística i la sensibilitat social.

De tal manera que, quan vaig acabar el batxillerat superior, als meus setze anys, vaig fer els Exercicis Espirituals ignacions (d'un mes de durada) i volia ésser capellà (que per mi era la vida espiritual per excel·lència) per a ajudar als més necessitats. Vaig tenir una època molt mística. Amb el permís del Bisbe vàrem tenir una experiència contemplativa amb Mn. Miquel Suau. Però, al tercer any de solitud, de vida de natura i pregària, vaig iniciar un procés durant el qual se'm feia molt dur conèixer tantes injustícies, pobresa, guerra, armamentisme... i no fer res més que resar per aquestes situacions; jo no podia estar aturat davant tanta misèria com hi ha en el món. Vaig conèixer el Pare Estanislau, que feia vida eremítica a una cova part damunt el Monastir Montserrat i era el pare espiritual de monjos com el Pare Cassià Just, membre d'aquella generació tan interessant de la Transició. Ell em va dir: "Joan, aclarit. Si ets ermità, pren postura quan les coses arribin a tu, però si tu vas cap a elles això ja es una altra forma de vida".

Però jo era jove i estava obligat a fer el Servei Militar. Havia tengut pròrroga per estudis eclesiàstics -era un privilegi que havia tengut, però com quadra un privilegi amb l'Evangeli? Llavors vaig anar discernint entre distintes alternatives no violentes contra el *Servicio militar*, el militarisme i la dictadura. ■■■

Va resultar decisiu el meu viatge a “El Arca” de Lanza del Vasto, que era una experiència de no violència. Era el deixeble europeu d'en Gandhi. Allà hi vivia des de feia un any na Susana Volosín, que després es convertiria en la meva esposa. Alguns membres del grup El Arca a l'Argentina tenien un projecte de convivència amb els indígenes del Andes, en el nord d'Argentina. Quan arribàrem a Bones Aires ens va rebre en el Port n'Adolfo Pérez Esquivel, responsable de la no violència a Amèrica Llatina, amb la seva esposa. Encara que ell treballava a la capital, Bons Aires.

En els Andes hi vaig estar tres anys. Aquí el Secretariat de Missions de Mallorca, amb Mn. Tomeu Suau de responsable, va certificar que havia treballat tres anys als Andes com a missioner seglar. Mentre intentava que m'acceptassin aquests anys de servei social com a convalidació del servei militar, a fi de forçar la llei d'objecció de consciència que alguns ja exigíem, es va morir en Franco i després em concediren l'amnistia amb l'obligació de presentar-me a l'autoritat militar. Però la meva situació era irregular i anàvem passant el temps. Coincidiren distintes circumstàncies familiars que ens obligaren a establir-nos aquí. I vàrem pensar: si la vida ens ha duit aquí, des d'aquí fem alguna cosa pels qui ho passen més malament, pels darrers del nostre món.

Les circumstàncies m'ha duit a estar més relacionat amb el Tercer Món que amb la gent necessitada d'aquí.

1992, un any màgic.

El 92 va començar una etapa de militància per la pau. Abans del 92 vaig viure una altra època d'intensitat mística. Vàrem estar sis vegades a Israel, aprofitant que la meva esposa és d'origen jueu. Vàrem esser a Tabgha, a la ribera del llac de Galilea, on es va retirar el Cardenal Martí. Llavors vàrem esser a l'Índia i Japó. Jo tot sol em vaig construir la meva casa. Paral·lelament la preocupació per la situació del món sempre ens acompanyava.

Quan, ja en el 92, jo sentia que a Somàlia morien els nins com a mosques, em produïa un dolor casi intolerable. Així que vaig passar dues setmanes preguntant a Déu amb una intensitat desconeguda: “Mostra'ns, Senyor, què hi podem fer! De sobte es va produir una visió mística: en una eucaristia que estàvem celebrant Mn. Miquel Suau, na Susana, la meva esposa i jo, ho vaig veure. No físicament, però sí interior. Vaig veure que es constituïria la Fundació, un centre d'espiritualitat que podria fer molt de bé.

Un estable d'ovelles que hi havia en mal estat seria la “sala gran” dins la que el Ressuscitat es manifestaria i compartiria amb nosaltres les seves meravelloses cenes pasquals. Ens saludaria i ens beneiria de bell nou amb el Shalom eficaç que aniria instaurant, a poc a poc, la pau del Ressuscitat. Mn. Jaume Cabot, capellà natural de Bayalbufar, propietari de la finca, que ens hi deixava estar. Ell volia deixar la finca als ermitans, d'una espiritualitat més tradicional que la nostra, però els ermitans ja no tenien vocacions. Quan vàrem acabar la missa els vaig dir a en Miquel i a na Susana: “Succeirà això: Mn. Jaume ens farà donació, constituïrem la Fundació S'Olivar, serà nostra i ajudarem a Àfrica”. En Miquel se'n rigueren de mi i em van dir: Don Jaume donar S'Olivar a un que anava per capellà i s'ha casat...! Caaaaa!! Mai el donarà! Efectivament, a les poques setmanes d'aquella celebració, es constituïa la Fundació i don Jaume donava la finca. Aquest capellà durant la guerra civil se'n va anar a Mondoñedo i va esser l'organista de la Catedral de Mondoñedo durant molts d'anys. Allà el feren fill il·lustre. El Bisbe d'allà, que aleshores el Mons. Rouco, es va emipar molt quan va saber que don Jaume ens havia fet aquesta donació. Llavors vàrem fer un crèdit bancari i començàrem a restaurar les ermites.

Avui torna a haver-hi atemptats Jihadistes a França i a Tunísia...

Davant aquests fets la gent queda sorpresa. El problema gros és la informació que ens estan endossant. Hi ha un estudi sobre els antics “No-Do” franquistes. I resulta que en aquests “No-Do” no hi ha moltes mentides, gairebé tot és ver, però només és una part de la veritat. El problema és el que no es diu en el “No-Do”. Per exemple, ningú sap que el general nordamericà de quatre estrelles Wesley Clark, Comandant Suprem de la OTAN durant la guerra de Kosovo, estava espantat de les confidències que li havien fet els seus caps: Afganistan és l'inici, anam per Irak, Líbia, Síria, Somàlia, Sudan. L'objectiu final: Iran. Tot estava ben planificat. En cinc o deu anys hem de fer caure aquests governs. Per això aquestes anàlisis purament internes que es fa molta gent a mi em fa pena. Desconeixen aquests poders capaços d'infiltrar-se a qualsevol país i crear situacions increïbles. Aquí hi ha el bessó. ■■■

Estam tancats en un gran Gulag? En una gàbia d'or?

Sí. Hi ha gent amb molta informació, als Estats Units, que ja et diuen qui està finançant realment ISIS, Estat Islàmic, sigles en anglès. Així com en altres moments hi hagué grans “filantrops” que varen crear els mujaidins. Zbigniew Brzezinski, que va esser Conseller de Seguretat Nacional del president Jimmy Carter, però que tenia més poder que el president, era la mà dreta de Rockefeller, creador, a petició d'aquest, de l'organització més poderosa del nostre món, la Comissió Trilateral, presumia d'haver fet caure la Unió Soviètica; d'haver-li donat el seu Vietnam a l'Afganistan. D'haver-la fet caure sense cap baixa de soldats nord-americans.

Parlant dels mujaidins d'Al Kaeda, en una entrevista al “Observateur”, de França, li demanaven: “Després de veure com Al Kaeda provoca tres-mil morts a les Torres Bessones, vostè creu que es justifica amb tres-mil morts la seva creació dels mujaidins a l'Afganistan? I ell responia: “Vostè compari la caiguda de l'imperi soviètic amb tres-mil persones... Més que justificat! Ho vàrem crear i va funcionar”. Actualment s'estan creant monstres semblants perquè s'ha de crear el caos. Els líders d'Àfrica que han intentat forjar un panafricanisme han estat eliminats. I, sobretot, si han intentat vendre el petroli en una moneda diferent del dòlar. Des del moment en què tallaren l'equivalència entre el dòlar i l'or el 73 amb en Nixon, l'únic suport del dòlar és que el petroli s'ha de pagar amb dòlars. El dòlar és la divisa de reserva. Hi ha un desfase enorme entre la riquesa real dels Estats Units i les transaccions internacionals, que són el 80% amb dòlars. Per tant, tot aquell que surt del sistema dels petro-dòlars (Sadham, Gadafi, Chaves) està condemnat a mort.

En el tema de la Reserva Federal, jo pos la clau d'aquesta gran crisi en tres aspectes principals: La tecnologia, els avanços tecnològics han estat brutals i s'han utilitzat sobre tot per a la guerra. La globalització això és, al moment t'assabentes de tot, les transaccions financeres es fan al moment. I un altre, que la gent no el té tan en compte, però Albert Einstein ja el denunciava com el gran mal del nostres temps: la concentració del poder i el capital. Com va començar la concentració del poder en el capital? L'any 1913 amb la creació, un vespre, de la Reserva Federal; un banc privat (de les grans financeres anglosaxones) amb l'aparença de banc públic. Aquestes famílies financeres, amb aquesta eina, estan avançant, avançant, avançant cap a un poder cada vegada més global i concentrat en molt poques mans.

Podries comentar-nos la teva actuació en els conflictes del Congo i del genocidi ruandès de 1994?

Quan encara estàvem estructurant la fundació i fent obres, ens va commoure a tots la notícia del genocidi de Ruanda. Les congregacions religioses, missioners i ONGs ens reuníem a la Taula per Ruanda per veure què podíem fer. Mallorca té una tradició missionera de segles i durant més de mig segle a Ruanda (missioners i missioneres dels Sagrats Cors) i Burundi (diocesans i Germanes de la Caritat). Aquest va ésser el motiu pel qual, amb el grup de Veïns sense Fronteres que liderava en Jaume Obrador, vaig anar a Ruanda i Burundi dues vegades. Vaig veure que no tenia res a veure la realitat d'allà amb el que trametien els mitjans de comunicació d'aquí (els morts eren els hutus quan aquí deien que eren els tutsis... i així altres coses. Llavors va començar la nostra implicació seriosa. Varen començar les marxes. Va haver-hi la matança de centenars de milers de refugiats hutus en els camps de refugiats de l'est del Zaire, que estava baix de la protecció de les Nacions Unides. Els mataven amb armes pesades. Jo cada vegada estava més al·lucinat, no entenia res, no entenia com es podia permetre aquesta barbaritat. Llavors, després de dues marxes de quasi mil quilòmetres cada una (Barcelona-Ginebra i Assís-Ginebra) havent rebut milers de suports per tot allà on passàvem i ésser rebuts dues vegades per l'Alt Comissariat dels Drets Humans, vàrem decidir anar al Parlament Europeu de Brussel·les iniciàrem un dejuni indefinit.

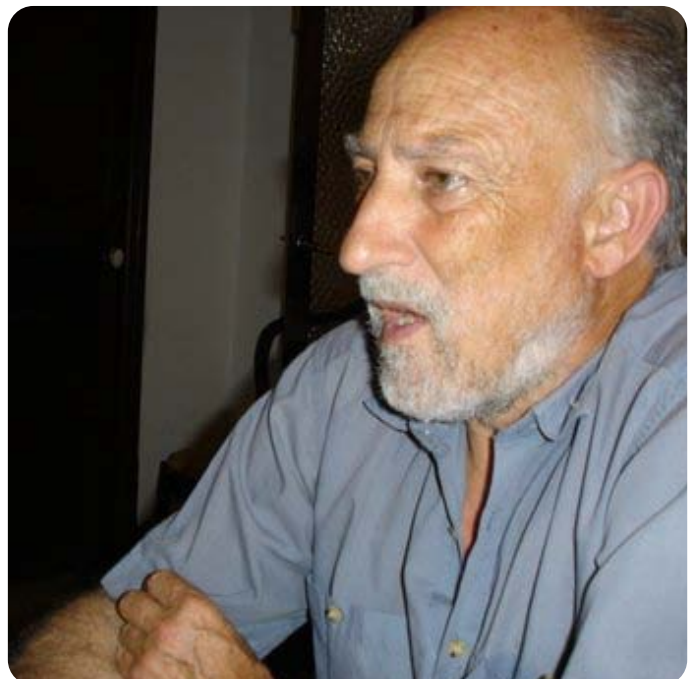
Vàrem enviar al President Clinton una carta -que jo vaig redactar-responsabilitzant-lo del que estava passant. La firmaren gairebé vint premis Nobel (els més coneguts) i els diferents grups polítics del Parlament Europeu. Ara s'ha aconseguit agafar a Londres el primer dels generals. El jutge Andreu diu que aquesta causa és la que ha tengut durant la seva vida amb més certesa moral, quan va dictar l'acte de recerca i captura de quaranta màxims responsables del Govern ruandès. ■■■

En els llibres que he escrit he volgut fugir del tòpic del negre genocida. Llavors jo apunt a en Clinton i en Blair i a aquells que els dugueren al poder i treballaren per a ells. Algun dia s'haurà d'anar per ells com a principals responsables. Els ruandesos es commogueren profundament de què un blanc fes una vaga de fam de quaranta-dos dies. Es varen crear lligams molt estrets i la causa ha anat creixent. Hem rebut tants de suports i la querella els preocupa tant que l'ONU ha hagut de fer un document calumniós firmat per cinc experts dient que jo som el principal finançador dels genocides -hutus que actuen en el Congo. L'objectiu era desacreditar-nos i desactivar la querella. Han hagut de filtrar el meu correu particular sol·licitant 50.000€ per a una casa d'acollida de nines violades en el Congo, però no recullen els correus posteriors on ens deneguen aquesta subvenció per manca de fons. Ens acusen d'haver finançat el genocidi amb una subvenció que mai hem rebut.

Però després vàrem tenir la sort de què ens ajudàs l'Alt Comissariat de l'ONU pels Drets Humans, que va publicar l'Informe Mapping l'octubre de 2010 (l'elecció d'aquesta data és en si mateixa una crítica al FPR, que pretén haver aparegut com el salvador del genocidi l'abril de 1994, però va ésser l'octubre de 1990 quan ja es va atacar Ruanda). Deia exactament el que jo havia escrit durant el meu dejuni del gener de 1997 a Clinton i al Consell de Ministres de la UE: que cents de milers de hutus foren massacrats pel sol fet de pertànyer a aquesta ètnia, un genocidi. I per afegit "20 minutos" va publicar els cinc cables de Wikileaks, que "El País" tenia i no va voler publicar-los, on es veu la comunicació entre l'ambaixador dels EUA a Madrid i el Departament d'Estat. Mostren una autèntica conspiració entre ells, el Govern de Ruanda, l'ONU, el govern de Zapatero i els diaris progressistes "Público" i "El País" intentant destruir-nos a nosaltres junt amb aquells sectors de l'Església Catòlica que treballa allà en la línia de la Teologia de l'Alliberament. Curiosament els diaris "El País" i "Público" dedicaren grans titulars difonent la calúmnia: "religiosos espanyols financen a los genocidas hutus". L'octubre de 1996 varen matar Monsenyor Cristophe Munzihirwa, bisbe de Bukavu, devora la frontera de Ruanda, que és l'Oscar Romero d'Àfrica. A les seves cartes a l'ONU responsabilitzava clarament als Estats Units del que estava passant. Acusava davant l'opinió pública mundial que el FPR estava convertint les víctimes en botxins i els botxins en víctimes. Fa poc temps he estat a Roma amb n'Adolfo Pérez Esquivel i hem informat de forma confidencial al Papa. El Papa era molt sensible, entre altres coses, per l'assassinat per part del FPR a Gakurazo (Ruanda) el 5 de juny de 1994, quan es suposa que el FPR estava aturant el genocidi de tres Bisbes, nou capellans, un religiós, un al·lot i un nin de vuit anys. El Papa i n'Adolfo mantenen una estreta relació d'amistat. Francisco li està molt agraït perquè n'Adolfo el va defensar quan l'acusaven d'haver col·laborat amb la dictadura argentina.

Darrere tot això hi ha el Zaire (República Democràtica del Congo), Uganda, Ruanda i Burundi?

Tot va començar quan els anglesos aconseguiren posar Uganda, que és una gran potència militar, al seu servei. L'octubre de 1990 la jugada següent en aquest joc d'escacs, com l'anomena Brzezinski: la invasió i conquesta de Ruanda per part d'Uganda i el FPR. Quan al cap de quasi quatre anys maten el president de Ruanda rebenta tot. Abans, l'octubre de 1993, havien matat el president hutu de Burundi, Melchior Ndadaye que havia estat un home impecable en el seu comportament inter ètnic. Assassinaren els tres dirigents (el següent President hutu de Burundi i el de Ruanda el 6 d'abril de 1994) perquè necessitaven els tres països per anar a la conquesta de l'immens Congo de Mobutu. Habiarymana, el president hutu de Ruanda i el seu exèrcit fonamentalment hutu (el de Burundi ja era casi exclusivament tutsi) era el gran obstacle per a la conquesta del Zaire. No es prestava a què Ruanda fos la base d'operacions per a aquesta estratègia de tombar en Mobutu. Els canvis es feren en pla bèstia. A Ruanda es va fer una carnisseria. Actualment, malgrat ésser semblant en grandària a Catalunya, el FPR està sobre-dimensionat militarment per a poder controlar tota la regió. L'objectiu era aconseguir els recursos del Congo (el coltan és el recurs més mediàtic, perquè es un component clau de l'electrònica). Basta veure que un dels advocats defensors de Karenzi Karake, Cap dels Serveis d'Intel·ligència de Ruanda, detingut a Londres aquests dies per requeriment d'un tribunal espanyol com a criminal de guerra, un dels advocats defensors és l'esposa de Tony Blair. Tony Blair és un assessor molt especial del President de Ruanda, Paul Kagame. Li paguen milionades. Darrere tot això hi ha tantes coses !

Parles de què calen cinquanta-mil milions de dòlars per llevar la fam del món però que mai es disposa d'aquests. Però, per rescatar els bancs, només en dos anys i mig, la reserva Federal ha creat del no res l'equivalent a aquesta quantitat per 365, que són els dies que té un any...

És que en l'única auditoria que el Congrés dels Estats Units ha pogut fer a la Reserva Federal dóna una xifra superior als 16 bilions de dòlars injectats als grans bancs sols en dos anys i mig. Hi ha experts que parlen del doble. La Reserva Federal ha fabricat aquesta quantitat cada un dels dies de l'any per reforçar els grans bancs occidentals. Ni els economistes ni els periodistes del sistema en parlem mai d'això. Sempre quedam a la vorera del problema, no anam al bessó. Apagam el fum en lloc del foc. La Reserva Federal fa el que li dóna la gana, sense passar per pressuposts del Congrés. Dóna doblers als seus propis bancs (la porta giratòria, tan de moda) en quantitats bestials, però controla els mitjans i no surt enlloc. És aquí on hem d'apuntar, aquí hi ha la clau. Si tallen els doblers dobleguen el qui sigui (basta veure Grècia aquests dies). Tot depèn del seu bàndol de doblers, són els amos i senyors. El llistat de Forbes mostra els cent més rics dels doblers visibles, però aquests no són res. Els altres, que estan sempre ocults, estan fora del marc, no és que siguin rics, són els que creen els doblers des del no res. Els que no donen la cara són els que ho decideixen tot.

D'on treus tota aquesta informació?

Per mi el factor espiritual ha estat important. Sent cada dia la veritat del que Jesús deia: "el qui està unit a mi dóna molt de fruit". Ni Gandhi ni Luther King poden esser compresos sense aquest factor espiritual. Encara que en el darrer llibre meu intent explicar que aquesta força poderosa i multiplicadora s'activa a través de l'empatia i la generositat. Només faltaria que sols els místics o els cristians poguéssim canviar les coses! Hi ha coses que no s'expliquen amb paraules, però quan tu adoptes l'actitud d'estar disposat a tot ("aquí estic, Senyor"...), tot funciona de forma distinta; veus les coses més clares. De fet, les millors idees (com la querella criminal; cosa impensable que un espanyol faci avançar així la justícia!) vénen del silenci de la pregària. Jo crec que hi ha una divinitat que és més gran que nosaltres, que multiplica els nostres escassos pans i peixos. Però, a la vegada, aquestes anàlisis s'elaboren aixecant-me a les quatre de la matinada durant quatre o cinc anys. Perquè som pocs i pobres, i n'estam orgullosos d'esser-ho, i a les 9 ja hi ha altres tasques per fer a la Fundació. Passant mesos llegint, recollint informació, vas adquirint un olfacte que ja et fa anar directe a les informacions que valen la pena.

Quan trobes les quatre o cinc claus fonamentals d'aquest projecte hegemònic (de fet, si es produeix el domini total dels Estats Units, la supervivència no serà possible, como afirma Chomsky), quan llegeixes una notícia la situes en aquesta visió. I de cada dia s'està confirmant més aquest projecte de dominació.

I d'on treus les forces per dur endavant aquest lluita?

Si jo m'hagués de sentir responsable de tota la problemàtica que tenim a la Fundació i en la nostra lluita internacional junt al poble de Ruanda em posaria malalt; no dormiria (ara mateix em falten doblers per arribar a fi de mes). De fet nosaltres no hem cotitzant mai per a assegurar les nostres velleses, com podem fer-ho quan tanta gent viu en tendes de plàstic en els camps de refugiats? Vivim una situació sempre al límit. Des del 92, vivim més de vint anys amb tota classe de mancances, però hem aconseguit jugar l'agroturisme (són sis habitacions) amb el silenci del santuari (que per a nosaltres és molt important). La finca és tan gran que la feina mai s'acaba. Però de tant en tant es produeixen sorpreses agradables d'amics que ens ajuden. Així fa vint-i-tres anys que funcionam.

Teniu una actitud molt providencialista...

Jo crec que just es poden entendre personatges com Gandhi i Luther King des d'aquesta confiança absoluta en la Providència. Hi ha una sèrie de lleis "espirituals" que, com les lleis de l'evolució, no fan necessària la intervenció directa d'un déu personal en la lluita per la justícia i la pau. Són uns principis que pot practicar fins i tot un ateu o un agnòstic que entrega la seva vida a aquests valors. ■■■

En el teu darrer llibre dius que empatia, dignitat i generositat són forces més poderoses que una addicció malaltissa a la riquesa i al poder. També parles de què fa falta intervenir en política i del sobiranisme d'allò local. Que s'ha d'anar preparant la nostra societat per a un independentisme per a la qual encara no està preparada.

Jo vaig passar del nacionalisme franquista a l'internacionalisme. Però, quan he vist el global ho estan controlant unes poques famílies, que el gran mal del nostre món és el poder i el capital (indissolublement units), que fins i tot en països i societats estructurats democràticament no podem amb el capital, llavors arribes a la conclusió: les coses cada vegada ens fugen més del control (la Troika decideix per nosaltres, el Parlament Europeu no decideix res). Llavors penses en Islàndia: s'han tret de damunt aquests pocavergonyes (financers filantrops) i estan florint, quasi no hi ha atur... Llavors ens fan por. Diuen que Islàndia no és un exemple vàlid perquè és molt petita, té tres-cents mil habitants (menys que Palma). I què? I a la vegada se'n riuen del sobiranisme de les Balears perquè som massa petits. En què quedam? Si ho fes Grècia les crearia un problema gravíssim. Per això són tan durs amb ella. No es pot crear un precedent que qüestionï aquesta UE. No la UE, sinó aquesta, on la sobirania popular ha estat devorada per les finances. Jo crec en la necessitat d'acostar la capacitat de decisió a nivell local. No dic que hem de tornar al mer intercanvi, però si Mallorca o Catalunya haguessin pres les seves decisions autònomes... És clar, ens faran por amb la fuga de capitals i altres amenaces. Però hem de prendre consciència de què això és una guerra, i, com tota guerra, exigeix sacrificis fins arribar a l'alliberament. L'altra alternativa és la submissió, amb la "tranquil·litat" i comoditat que comporta.

Tens por?

Sabeu què passa, crec que molt pensaran que som un bitxo rar. Però a què he de tenir por, a la mort? Jo sé que la trobada amb el Senyor serà meravellosa. Vos convit a tots a veure a internet en Luther King parlant d'això unes hores abans d'esser assassinat. El que em fa sofrir és veure la misèria, la mesquinesa, com estan els petits, els pobres... això m'afecta moltíssim.

Com vius la realitat local?

No tenc tot el temps que voldria per dedicar-me a allò local, però m'interessa moltíssim el que aquí passa. Som afiliat del PSM perquè crec que el fet local és importantíssim. Quan parl del compromís polític és perquè crec que és de molta importància i esper que els nostres facin les coses bé. Jo puc fer poc, però estic disposat a donar suport els qui poden fer-ho. La generositat i la multiplicació van unides, la generositat multiplica. Per això crec que es veu distint fins en allò local. A Mallorca hi ha gent que ha fet coses amb generositat i l'efecte s'ha multiplicat. És en el dia a dia on s'exerceix la generositat i on es produeix la multiplicació.

Joan, nosaltres pensàvem en una entrevista sobre les teves activitats i tu ens has obert una porta perquè poguéssim entrar més endins. Gairebé hem esbrinat el que podria ésser l'índex de futures converses. Moltes gràcies i que l'Esperit segueixi il·luminant-te.

trinxera municipal

El canvi també arriba als municipis de Mallorca

Miquel Rosselló

Membre de la Territorial de MÉS per Mallorca

El passat dia 13 de juny el mapa de les batllies i els governs municipals mallorquins també patí un fort daltabaix. Se va passar del predomini, a la majoria de municipis, del color blau a una gran diversitat de colors.

El PP és, sense cap mena de dubte, el partit que pateix un retrocés més espectacular. Tant sols tindrà dins aquesta legislatura, ja sigui tota sencera o en part, quinze batllies. Però totes a Ajuntaments petits o mitjancers. Solament dos municipis que superen els deu mil habitants, Santa Margalida i Andratx, tindran mitja legislatura Batlle del PP. Destaquen municipis com Escorca, Fornalutx, Selva, Estellencs i altres.

Cal destacar que solament s'ha pogut aliar amb al PI a quatre municipis i per això és el partit mallorquí que governarà a menys municipis, tant sols a 15 i en conseqüència estarà a l'oposició a 38.

El PI aconsegueix una important presència municipal i gràcies als seus pactes tant amb l'esquerra com amb el PP tindrà aquesta legislatura 18 batllies, essent les dels pobles en més població Felanitx i Lluçmajor que la comparteix amb l'esquerra i Santa Margalida amb el PP.

Participarà a 20 governs municipals i estarà a l'oposició a 29, entre ells Calvià, Manacor, Marratxí, Pollença o Palma.

El PSOE és el partit que menys batllies obté, només 13, però entre elles hi ha municipis com Inca, Alcúdia, Capdepera, Calvià, Lluçmajor o Palma.

La seva capacitat de fer pactes li permetrà participar durant aquesta legislatura a 23 governs municipals i estarà a l'oposició a 28.

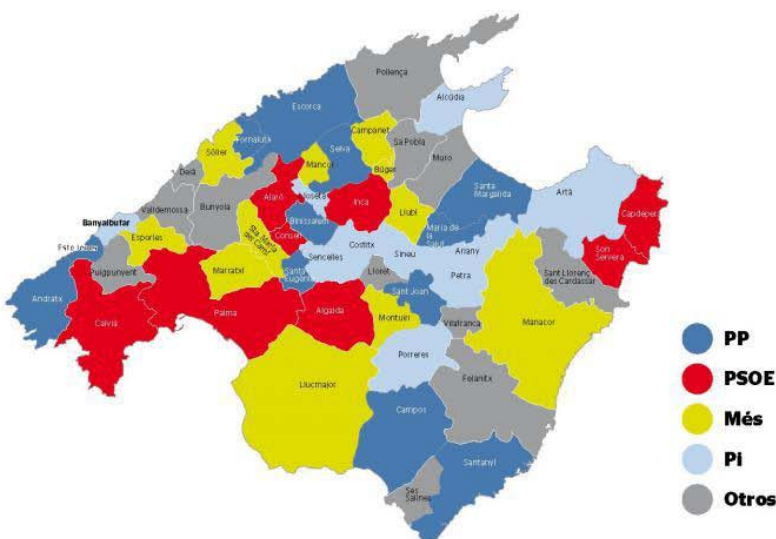
MÉS per Mallorca ha estat la força política revelació en aquestes eleccions municipals. Ha passat a tenir un pes municipalista molt important. Tindrà dins aquesta legislatura 17 batllies, entre elles a Palma, Manacor, Marratxí, Lluçmajor o Felanitx.

Cal destacar que d'aquestes disset Batllies, 7 són compartides i 10 durant els quatre anys. Participarà a 23 governs municipals i estarà a l'oposició a 28.

MÉS i abans el PSM sempre ha sigut una força municipalista important, especialment a la part forana, però a les darreres eleccions el creixement ha sigut molt alt i s'ha de destacar el fort impuls a la zona de la badia de Palma.

En definitiva el nou mapa municipal de Mallorca deixa palès la caiguda espectacular del PP i la força gens menyspreable del PI. També és destacable que dins una de les forces "emergents" tant potenciada per les enquestes abans de les eleccions, Ciudadanos, després del 13 de juny passa a ésser una anècdota dins el món municipal mallorquí.

El bipartidisme és una altra víctima d'aquest nou mapa municipal. El PSOE perd pistonada i és superat àmpliament per MÉS per Mallorca que passa a ésser la primera força municipalista de l'esquerra mallorquina sense cap mena de dubte. L'altre partit "emergent" Podemos encara se l'espera dins la vida municipal si exceptuem Palma. **F**

He mirat aquesta terra

Situació política en els municipis menorquins després del 24 de maig

Oriol Baradad
MÉS per Menorca

Ciutadella

Per primera vegada en la història de la democràcia el PSM MÉS per Menorca ha guanyat les eleccions de 2015 sent la llista més votada i el PP ha tret els pitjors resultats electorals de la seva història. També ha estat la primera vegada en democràcia que una dona ciutadellenca és escollida batllessa a través de les urnes.

Després de les eleccions i de les converses mantingudes per part del PSM MÉS per Menorca amb tots els partits polítics, l'equip de govern de l'Ajuntament de Ciutadella ha quedat conformat per un tripartit d'esquerres entre PSM MÉS per Menorca, PSOE i GxC on na Joana Gomila, del PSM MÉS per Menorca, és la batllessa.

Maó

Les eleccions de 2015 han deixat un nou escenari polític a Maó, on el PP ha perdut l'àmplia majoria absoluta que tenia i on l'agrupació d'electors d'esquerres AraMaó (formada per PSM MÉS per Menorca, IV, Equo, EU, ER, Podem i persones independents) s'ha convertit en la segona força política per davant del PSOE.

Després dels processos de negociació post-electoral l'equip de govern de l'Ajuntament de Maó està format per AraMaó i PSOE, amb Conxa Juanola, d'AraMaó, com a batllessa.

Alaior

En aquestes eleccions la ciutadania d'Alaior podia escollir entre el PP i l'agrupació d'electors Junts per Lô (formada per PSOE, EU, PSM MÉS per Menorca, Els verds, ER i persones independents), una altra forma de bipartidisme.

La ciutadania d'Alaior va decidir que fos el PP que seguís governant el municipi i el PP va tornar a guanyar les eleccions. Misericòrdia Sugranyes, del PP, segueix sent la batllessa d'Alaior per una diferència inferior a 90 vots.

Es Mercadal

A Es Mercadal la situació política també ha experimentat un augment de vots per part de l'esquerra, ja que tant PSOE com l'Entesa de Mercadal i Fornells han millorat la seva representació en detriment del PP. Es Mercadal és l'únic municipi de Menorca que actualment té un govern en minoria, ja que PSOE i l'Entesa de Mercadal i Fornells no han pogut arribar a un acord de governabilitat. Francesc Ametller, del PSOE, és el batlle des Mercadal.

Ferreries

La ciutadania de Ferreries també s'ha pronunciat a favor del canvi i l'Entesa de Ferreries ha aconseguit els millors resultats de la seva història, aconseguint majoria absoluta. Josep Carreres, de l'Entesa de Ferreries, tornarà a ser el batlle després d'aquests quatre anys de govern popular.

Sant Lluís

La situació política d'aquest municipi també ha canviat a partir del 24 de maig. L'agrupació d'electors Volem Sant Lluís (integrada per PSM Més per Menorca, EU, IV, Equo i Podem) juntament amb el PSOE i el PI han arribat a un acord de govern que ha permès a Montse Morlà, de Volem Sant Lluís ésser la batllessa del municipi en detriment del popular Cristóbal Coll.

Es Castell

La situació política des Castell és la mateixa que la de Sant Lluís però amb un resultat diferent. A Es Castell, l'agrupació d'electors Som Es Castell (integrada per PSM MÉS per Menorca, EU, IV, Equo i Podem) i el PSOE no han pogut arribar a un acord amb el PI, ja que aquest ha pactat amb el PP fent que Lluís Camps repeteixi com a batlle.

Es Migjorn

Es Migjorn ha estat l'únic municipi menorquí en què perdura el bipartidisme històric de PP i PSOE, ja que aquests han estat els únics partits que s'han presentat a les eleccions de 2015. La situació política de l'ajuntament segueix igual, ja que el PSOE continua tenint majoria absoluta, això sí, millorant molt els resultats de 2011 i fent que Pere Moll segueixi sent el batlle.

Fins a tres municipis eivissencs han canviat de govern. O, com dir que el PP només en governa dos

Maurici Cuesta i Labèrnia

El dia 13 de juny era la data límit. A tot l'Estat espanyol, també aquí! s'havien de constituir els nous ajuntaments sorgits de les eleccions del 24 de maig. En el cas dels de l'illa d'Eivissa hi havia 3 municipis on podia haver canvi de govern, tenint ben present que abans de les eleccions tots els cinc eren governats pel PP (a Sant Josep, amb Alternativa Insular).

Pràcticament no hi han hagut sorpreses sobre el que era previsible respecte dels canvis. Recordem que Santa Eulària des Riu i Sant Joan de Labritja havien de repetir govern popular i batle, amb Vicent Marí i Antoni Marí "Carraca", respectivament.

El primer municipi en anunciar un acord de govern nou fou el de Sant Antoni de Portmany. Dos grups d'esquerres, Reinicia Sant Antoni, amb 4 regidors, PSOE, amb 6, i Proposta per les Illes, amb 3, acordaven un programa de govern conjunt, format pels 13 regidors, presidits per Josep Tur "Cires", del PSOE. Seria el primer consistori portmanyí amb un batle d'esquerres des de la I República Espanyola.

Poc després, arribava l'acord a la ciutat d'Eivissa. Aquest era el més previsible per diverses qüestions. Una era la preferència feta pública del cap de llista de Guanyem Eivissa, Joan Ribas "Puvil", i de la resta de regidors electes. L'alta era que ja hi havien existit governs amb membres de diverses formacions progressistes, sobiranistes i ecologistes entre 1999 i 2011. Després d'unes negociacions on assumptes com la retallada de salaris, la transparència i qüestions urbanístiques en foren els protagonistes, s'arribà a consensuar un programa de govern per als 8 regidors del PSOE i els 4 de Guanyem Eivissa. Una assemblea d'aquesta formació, el 10 de juny, donava un resultat majoritari (24 vots a favor, 8 en contra i 12 abstencions) per a què els seus regidors conformessin un govern conjunt, on Rafael Ruiz (PSOE) en serà el nou batle, amb només 36 anys. Joan Ribas, Gloria Corral, Juan José Hinojo i Mariví Mengual ostentaran diverses regidories en aquest nou govern viler.

En la mateixa assemblea, i per un marge estret, es decidí, per contra, que els quatre regidors de Guanyem Eivissa a Sant Josep de sa Talaia romanguessin a l'oposició, després d'arribar a un acord d'investidura per fer Josep Marí Ribas "Agustinet" nou batle josepí (ja ho fou entre 2007 i 2013). En aquest cas, les negociacions mai no havien contemplat l'opció d'entrar el govern amb el PSOE atesos els 9 regidors que aquesta formació tenia, i que en l'ànim de l'assemblea josepina de Guanyem Eivissa pesava més la possibilitat de fer una oposició constructiva i vigilant. Fran Ramírez i els seus tres companys regidors formaran el grup majoritari de l'oposició a Sant Josep i tindran la missió de vigilar que hi hagi un canvi real al municipi, sobretot en temes tant coents com el de l'aigua de boca, l'urbanisme o les remors.

Per contra, Óscar Rodríguez i els seus tres companys regidors, i Gianandrea di Terlizzi, hauran de fer una oposició més convencional als dos únics batles que ha pogut conservar el PP eivissenc.

I, aprofitam per recordar que de totes les institucions locals, insulars i balear sorgides del 24 de maig, la que estarà governada per una persona del PP amb més habitants serà l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu, amb poc més de 21.000 habitants. Això sí que és canvi! Veurem què ens aporta el mandat 2015-2019.

cultura

Carme Castells *Walking on Words. Mallorca literària*

Maties Garcias Salvà

Professor d'EOI

Amb el nom de *Walking on Words. Mallorca literària*, mestall d'anglès i català, s'aplega un ambiciós projecte de difusió literària que no tan sols se centra en el llibre que presenta set rutes literàries escampades per la geografia mallorquina, sinó que també inclou senyalitzacions geogràfiques amb citacions literàries, un fulletó amb mapes, una app amb vídeos de lectures dels fragments antologats, una referència a museus i cases d'escriptors, un web...

Walking on Words és una iniciativa potent i agosarada que vol difondre el patrimoni literari de Mallorca, protagonitzat tant per autors illencs que han escrit en català (o en castellà) com per literats estrangers que han fet estada a l'illa i n'han deixat testimoni a través de la seva obra.

Walking on words. Mallorca literària és un projecte ideat i executat per Carme Castells, directora de la Fundació Casa Museu del Consell de Mallorca, una entitat que té la seu principal a Can Sabater, el casal binissalemer vinculat a Llorenç Villalonga. Per fer realitat aquest projecte s'ha comptat amb la participació d'un ample i interdisciplinari ventall de col·laboradors. Les set rutes que ofereix el llibre es presenten en quatre llengües: català, castellà, anglès i alemany.

Les rutes del llibre són les següents:

1) Palma. Patis, casals i remors de campanes. Amb textos de Villalonga, Borges, Camus, Rosselló-Pòrcel, Alcover, Pla, Bernanos, Lluï, Verdaguer, l'Arxiduc i B. Fiol.

2) La terra descoberta. De Deià a Valldemossa. Amb un tast de Graves, A. Nin, Verne, Cortázar, Wood, Lluï, Sand, Chopin, Darío i Rusinyol.

3) Ficcions i mites literaris. De *Bearn a Solnegre*, que inclou fragments de Villalonga, G. Colom, Rosselló de Son Forteza, Jaume I, Baltasar Porcel i C. Serra.

4) Serra, plaer, claror meva! Paisatges literaris de la Tramuntana amb lletra de Costa, Cela, Carner, Pons i Gallarza, A. Christie, Riber, Pla i Rusinyol

5) Sal de mar blava, terra de call vermell. Paisatges i poètiques del migjorn per Santanyí, Felanitx, Campos, Llucmajor, puig de Randa. Inclou una antologia de B. Bonet, B. Vidal, Llompart, M. A. Salvà, M. Bauçà, D. Huguet i Lluï.

6) De torres, coves i serrals. Els paisatges literaris de llevant. Amb selecció de textos d'A. M. Alcover, M. A. Riera, J. Vidal Alcover, G. Galmés, D'Efak, S. Galmés. R. Ginard i P. Morand.

7) Mallorca amb veu pròpia. Cultura oral del Pla. Basat en rondalles, cançons populars i un fragment de P. Capellà-Mingo Revulgo.

Sense cap dubte, es tracta d'una eina de difusió del patrimoni literari que cal conèixer i que és plena d'utilitats didàctiques, recreatives, formatives i turístiques. Donam l'enhorabona als seus autors. **F**

Carme Castells (directora). *Walking on words. Mallorca literària*

Fundació Casa Museu. Consell de Mallorca, 2015.

Fora botiflers, fora galls!

La guerra de successió a les Illes Balears

Pere Sampol

Director de la Fundació Emili Darder

Editat per Lleonard Muntaner i amb pròleg de Damià Pons, en aquest llibre Mateu Morro Marcé ha sabut sintetitzar el que va ser la Guerra de Successió a Balears. Oportunament, en l'any del tricentenari de l'acabament d'aquella guerra, l'historiador ens relata, de manera cronològica, els fets que acabaren amb l'abolició de les institucions i les lleis pròpies i l'extinció del Regne de Mallorca.

Amb paraules de l'autor, "La guerra de successió no va ser sols un conflicte internacional, ni el posicionament dels països de la Corona d'Aragó va ser sols fruit de fidelitats dinàstiques o una suma d'adhesions individuals, sinó que també va ser una resposta a l'absolutisme borbònic i una defensa de les institucions nacionals que havien definit al llarg dels segles una concepció pactista de la relació entre la monarquia i la societat". "A vegades, amb la intenció de separar aquells fets de la nostra realitat actual, se'ls nega la motivació política, i sense les tensions socials i nacionals que el caracteritzaren, esdevenen incomprensibles. Filipistes i austriacistes apareixen en un garbuix incoherent en el qual sembla que sols hi juguen un paper algunes personalitats nobiliàries. Hom té la impressió que les classes socials no operaren en un conflicte definit per afinitats personals o familiars. El debat territorial s'intenta amagar. I no és rar que l'absolutisme es presenti com un reformisme modernitzador".

Per això, el llibre de Mateu Morro és tan important i oportú. En la commemoració del tricentenari, quan l'exèrcit espanyol en celebra la victòria, a casa nostra mateix, és absolutament imprescindible informar els ciutadans dels vertaders motius d'aquella guerra, de les pèrdues de llibertats que la derrota comportà, de la repressió que es desfermà, de l'abolició de les institucions pròpies...

Sense la comprensió d'aquells fets no es pot entendre l'obstinació de les actuals elits espanyoles en la imposició del castellà i la persecució del català, ni l'espoliació fiscal que pateixen els Països Catalans des que es desfermà la pressió fiscal en els nostres territoris, just després de la derrota. Perquè les greus conseqüències derivades d'aquella derrota militar perduren encara els nostres dies.

No es tracta de recrear-se en uns fets històrics ocorreguts fa tres segles, com a excusa per justificar una pretesa nacionalitat diferenciada, com ens voldrien fer creure, sinó de constatar que la voluntat d'assimilació cultural per part de Castella i l'explotació econòmica i fiscal dels nostres territoris continuen en l'actualitat. El nacionalisme espanyol, embolcallat en la bandera d'Espanya, continua negant, tres cents anys després, la realitat plurinacional de l'Estat.

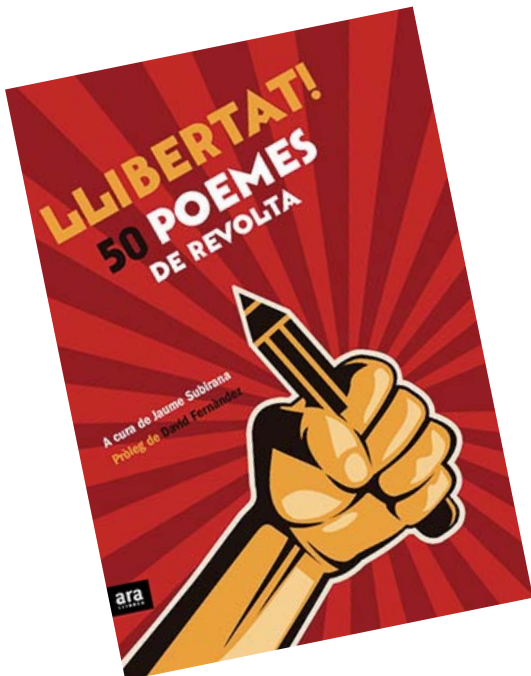
Poesia de revolta, segle XXI

Miquel Àngel Llauger

Escriptor i professor

La poesia és una arma carregada de futur, deia el famós poema de Gabriel Celaya, que també parla de poesia per al pobre, poesia necessària com el pa de cada dia. A casa nostra, la veu sacerdotal de l'Espriu, a "Inici de càntic en el temple", ens cominava a mantenir-nos fidels per sempre més al servei d'aquest poble: un vers famós, usat no fa gaire en una sessió d'investidura. Els poetes han dit mil vegades que la poesia parla sempre dels mateixos temes, de les tres o quatre qüestions eternes que ens interpel·len de veritat com a homes i dones: l'amor, el pas del temps, la mort. A la llista hi hauríem d'afegir els anhels col·lectius, entre els quals el de llibertat és el que els sintetitza tots.

L'editorial Ara Llibres acaba de publicar el volumet *Llibertat! Poemes de revolta*, que forma part de la sèrie d'antologies temàtiques que prepara Jaume Subirana, un dels catalans amb més versos que li ballen pel cap. En els lliuraments anteriors ens ha donat, entre d'altres, antologies de poemes de Nadal, de poemes d'amor ("per dir que sí"), de poemes per acomiadar els que ens deixen i de poemes amb àngels. En aquesta ocasió, com diu el subtítol, poemes de revolta. El volum arriba amb una portada de Pol Millieri que evoca aquells cartells de combat d'ara fa devers un segle, i amb un pròleg del diputat de les CUP David Fernández, que es mostra sorprenentment literari i que sap lligar aquest anhel mil·lenari de llibertat amb batalles tan del present com la dels desnonaments o la de les dones kurdes de Kobane.

Les antologies de Subirana sempre saben combinar poemes cèlebres (els que els lectors de poesia esperarien en aquella antologia) i poemes que ho són molt menys, poemes clàssics i moderns, poemes catalans i de fora, poemes d'autor consagrat i d'autor de consagració incerta. Aquí hi ha els grans clàssics de la revolta, com *La Internacional*, *La Marsellesa* o aquell vell himne que ens enviava a tots a les barricades. Hi ha alguns dels grans noms de la poesia *engagé*: Espriu, Pere Quart o Brossa, entre els catalans (tres maneres ben diverses, per cert, d'expressar en versos el desig de llibertat), o Paul Éluard, Bertold Brecht o Mario Benedetti, entre els del panorama global. Hi ha cançons, com *Strange fruit*, potser la més corpenedora del s.XX. I hi ha les veus catalanes d'ara mateix, que certifiquen que la poesia que va més enllà del que és estrictament personal és ben viva i s'expressa, també, de formes ben diverses: des de la bella divisa que parla de la veritat del crit, que trobam al sonet de Carles Torner, fins a aquella llibertat, potser més íntima, que es veu com un bocí de cel vist des del laberint vital, al poema de Sònia Moll.

La poesia és una Casa de Misericòrdia, va escriure Joan Margarit. És una manera de dir que les paraules, fetes música i evocació, ens ofereixen un refugi davant les insensateses de la vida. Ho han dit més poetes, i crec que molts de lectors de poesia en tenim l'experiència. Però la poesia és un medicament vital d'ampli espectre, i les seves virtualitats no s'esgoten en aquesta capacitat de donar consol. La poesia també pot ser, per a qui s'indigna davant la injustícia o vol contribuir a fer un món més lliure, una bona dosi d'estimulant. Combustible d'alt poder calorífic. Paraules, per tornar al poema de Celaya amb què començàvem, que són crits al cel i actes a la terra.

Nou converses amb Josep Massot i Muntaner

David Ginard i Féron

Josep Massot i Muntaner (Palma 1941) és, sens dubte, un dels intel·lectuals més complets amb què han comptat les terres de parla catalana des de la recuperació democràtica posterior a la mort de Franco. Considerat amb raó com un compendi de sabers –la seva immensa obra de recerca abasta des de la literatura medieval fins a la història política i social recent, sense oblidar l'etnografia, el folklore, la lingüística o els estudis religiosos– ha estat també un activista cultural de primeríssima magnitud. Aquesta poderosa combinació entre erudició crítica i sentit de responsabilitat cívica explica que nombrosos mitjans de comunicació de Catalunya, les Balears i el País Valencià hagin requerit sovint els seus punts de vista sobre les més variades qüestions. La Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, ha editat recentment un aplec d'algunes d'aquestes converses sota l'encertat títol de *Saviesa i compromís. Nou entrevistes a Josep Massot i Muntaner* (Barcelona 2015). El volum s'obre amb pròlegs a càrrec de Salvador Giner, Joandomènec Ros, August Bover i Manuel Llamas, i inclou un conjunt de nou entrevistes, publicades entre 1999 i 2012, a revistes com *Pòrtula*, *Presència* i *El Temps* o emeses a canals audiovisuals com Televisió de Catalunya i Televisió de Mallorca. Entre els autors dels textos, podem esmentar Benigne Rafart, Pere Antoni Pons i Lluís Bonada.

Cada entrevista presenta un enfocament singular, la qual cosa permet que, malgrat les inevitables reiteracions, el conjunt constitueixi una útil aproximació al perfil biogràfic i a les posicions de Josep Massot entorn d'alguns dels principals debats culturals i polítics dels segles XIX, XX i XXI als Països Catalans. Entre les qüestions més tractades al llibre podem destacar les següents:

1) Els orígens familiars, infància, formació acadèmica i incorporació a l'orde benedictí: en aquest sentit, Massot evoca l'ambient cultural que l'envoltà des de petit, els seus estudis universitaris a la Barcelona tardofranquista o el simbolisme de Montserrat i l'aportació d'aquest santuari als esdeveniments polítics contemporanis.

2) La Guerra Civil a Mallorca: l'historiador és interrogat entorn dels orígens, desenvolupament i conseqüències del conflicte civil de 1936-39, en particular sobre el rol dels intel·lectuals –George Bernanos, Llorenç Villalonga, Francesc de Borja Moll...–, la posició de l'Església catòlica mallorquina, la vida quotidiana i la repressió franquista.

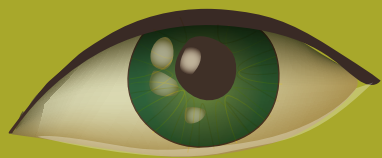

3) El procés de recuperació i edició dels materials de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.

4) El món de l'edició: en tant que director de les prestigioses Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Massot reflexiona sobre l'impacte dels canvis tecnològics i la crisi econòmica en l'edició catalana.

5) L'evolució política recent: l'historiador analitza en particular les relacions entre les terres de parla catalana d'ençà la mort del dictador i l'impacte de l'actuació dels governs autonòmics valencià i balear sobre la llengua i la cultura comunes.

En resum, ens trobam amb un conjunt de materials que –complementats amb altres publicacions més o menys recents com la *Bibliografia de Josep Massot i Muntaner* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat 2012) o el monogràfic de la revista *Lluc* de setembre-octubre del 2007– facilitaran sens dubte la tasca dels futurs biògrafs d'aquesta figura clau de la nostra cultura contemporània.

l'altra mirada

Número 41 - juliol 2015

Bon Estiu! Ens veim el setembre

